

Компании ▶ 12-13
Първото полугодие
оцвети сините
чипове в червено

Бенчмаркът Sofix изгуби
над 12% за периода януари
- юни 2010 г.

Компании ▶ 14

Държавата е платила само 34 млн. лв. на строителите чрез банката за развитие

▶ Остават още 105 млн. лв. за разплащане. Бизнесът и прег-
ставители на МРРБ ще обсъждат подобряване на схемата

pari.bg
Пари

Четвъртък

1 юли 2010, брой 122 (4933)

USD/BGN: 1.59386

▼ -0.59%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.22710

▲ +0.60%

Българска народна банка

Sofix: 373.02

▲ +0.48%

Българска фондова борса

BG40: 106.39

▲ +0.30%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ОПЕРАЦИЯ “ДА ИЗНЕРВИМ БИЗНЕСА”

Подаването на годишните финансови отчети
в Агенцията по вписванията може да бъде
избегнато, защото държавата получава тази
информация и по друг път. Резултатът
от недомислието са дълги опашки,
високи такси и изгубено време ▶ 4-5

Снимка Емилия Костадинова

Коментар ▶ 2
Генерал
Борисова

Като дете Анна-Мария Бо-
рисова вероятно стриктно
е спазвала млечната диета,
защото засега демонстри-
ра здрава ръка... или поне
само пред медиите. На вче-
рашния протест на медици
и пациенти тя отказа да де-
батыра с тях за реформата

Новини ▶ 7

Забрана за строителство на ВЕИ на плодородни земи

Депутатите приеха на първо че-
тене Закона за опазване на земе-
делските земи, който предвижда
забрана на строителството на
възобновяеми енергийни източ-
ници на земеделски земи от пър-
ва до четвърта категория

Интервю ▶ 19

Борбата с кризата все още е приоритет номер едно за ЕС

Н. пр. Марк Михилсен, посланик на
Кралство Белгия в България

Печеливш
Методия Чадииковски

Методия Чадииковски е новият генерален мениджър на "Рош България" ЕООД, като ще поеме поста от гнес. Методия Чадииковски започва работа в "Рош Македония" като медицински представител през 2000 г. Заемал е различни позиции в маркетинг и продажби, преди да бъде назначен като изпълнителен директор на "Рош Черна Гора" през 2006 г.

Губещ
Маню Моравенов

Акциите на "ФеърПлей Пропъртис" АДСИЦ с изпълнителен директор Маню Моравенов бяха най-губещите в базата на индекса BGRIT по време на сесията вчера. Книжата на фонда заличиха 9.66% от стойността си и се понижиха до 0.29 лв. за акция. По позицията на компанията бяха сключени 4 сделки, в които 3700 дяла сменяха собственика си.

Мнения

► **Аз не мога да разбера какво** имате против хора, дето си плащат данъците и всичко, дето дължат на тая държава. Както млекопроизводителите имат право да излязат и покажат, че не са третирани както трябва от държавата, така и гейовете имат право да излязат и да ни кажат, че НИЕ не ги третираме честно. В момента и трите коментара преди мен показват черно на бяло защо са необходими тия паради.

Iva

► **Погледнете ги, това са новите** гребители на България, ограбват собствения си народ, безскрупулни, арогантни, крадци.

НИЕ

pari.bg Top 3

1 Shell и Макдоналдс открива шести съвместен комплекс в България. Новият обект се намира на магистрала "Струма".

2 Новият председател на Комисията за финансов надзор Стоян Мавродиев няма да предложи никога от сегашните зам.-председатели или членове на КФН за преизбиране.

3 Индустрията се готви за най-черния сценарий. Скъпият природен газ прави много български производства неефективни.

Коментар

Генерал Борисова

Елена Петкова
elena.petkova@pari.bg

” **За никого не е тайна, че Борисова ще изиграе ролята на сапър и ще довърши тежката реформа, дори с цената на кариерата си**

“Който пие всяка сутрин осем литра прясно мляко, той дете ще стане яко.” С този, станал пословичен, цитат Анна-Мария Борисова дебютира в публичното пространство като втория здравен министър в кабинета “Борисов”.

Изглежда, на нея също са й необходими най-малко 8 литра мляко всяка сутрин, за да избути докрай здравната реформа. А това хич не е лека задача, като се имат предвид безбройните подводни камъни и скрити-покрити пари, които непрекъснато спъват каручката на министърката. И все пак кучетата лаят, а керванът си върви... бавно, бавно.

Като дете Борисова вероятно стриктно е спазвала млечната диета, защото засега демонстрира здрава ръка... или поне само пред медиите. На вчерашния протест на медици и пациенти тя категорично отказа да дебатира с тях въпроса за реформата. Защо? Много просто - никой не знае по-добре от нея как се прави реструктуриране на системата. Дали това е така обаче? В Министерския съвет се прокрадна идеята, че здравната министърка е била подведена от низшестоящи служители в

► **Разбирате ли защо генерал Борисов се спря на генерал Борисова**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

министерството за състоянието на болниците и как на практика се осъществява реформата. Здравата ръка явно трябва да удари и по масата на подчинените си.

Иначе никой не се съмнява, че Борисова ще изиграе ролята на сапъра и ще довърши тежката реформа, дори с цената на кариерата си. Изглежда, суетата не е характерното й качество, нито пък страхът. Тя не се притеснява от хорското мнение. Затова методите й на управление силно напомнят на военните. В писмо до районните здравни центрове се казва: “До

18 ч тази вечер трябва да ни изпратите Областната здравна карта, двете таблици (цветни) и предложението за реструктуриране. Моля, приемете това за военна заповед и я изпълнете!” Генерал Борисова не се церемони, не оставя място за въпроси и размисли, само за действие. Това вероятно е работещ модел, когато става дума да командваш закостенялата и не особено работлива здравна армия. Резултатите ще ги видим тепърва.

Работата на министъра обаче не се състои само в това да стегне подчинените си във

всички звена, но и да убеди обществото, че всичко, което върши, е в негов интерес. Затова на министрите по-честичко им се налага да отговарят на неудобни въпроси. Не и на генерал Борисова. Изявленията й пред медиите, респективно пред обществото, обикновено се изчерпват с репликата: “Имам да ви кажа 4 изречения. Първо, второ, трето, четвърто. Приятен ден!” За въпроси - няма време!

Сега разбрахте ли защо генерал Борисов се е спрял на генерал Борисова?

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
I зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

Аманас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Замразяване на плащания и отнемане на пари от еврофондовете заплашват страните от ЕС с дефицит над 3%

► **Оли Рен**, еврокомисар по икономическите и валутните въпроси

Число

34.3

► млн. лв. е субсидията, която ще бъде отпусната по Програмата за развитие на селските райони. Те обхващат периода до 2013 г. и ще бъдат усвоени от 16 общини

Коментар

Европейското богатство и данъците

“Западна Европа е богата и има високи данъци - явно данъците не пречат на една страна да стане богата.” Това често се чува като аргумент против ниските данъци. Всъщност реалността е различна от горните разсъждения. Използващите този аргумент просто показват, че не познават историята.

За да разберем как наистина е забогатяла Европа, можем да погледнем към една книга на Алберто Алезина и Франческо Джавази (*The future of Europe: reform or decline*, Alberto Alesina, Francesco Giavazzi, MIT Press, 2006), която за съжаление не е издадена на български. Ето какво пишат двамата: “Европа излезе от Втората световна война с ниво на БВП на човек, което беше над два пъти по-малко от това на

Георги Ангелов, старши икономист в “Отворено общество”

” Ако искаме икономическо чудо и забогатяване, трябва да поддържаме относително ниско облагане

САЩ; 42%. През първите 30 години след войната Европа намали дистанцията наполовина. До края на 80-те години нейният БВП на човек стана 80% от американското ниво. Оттогава конвергенцията спря. Всъщност през последните 20 години Европа загуби почва: БВП на човек днес е около 70% от американското ниво, позиция, която Европа достигна още в края на 70-те години.

През 60-те години Европа изглеждаше като модел за света. С висок растеж и сплотени общества, европейците бяха сред най-щастливите в света. През 60-те години общите държавни разходи бяха 29% от БВП; през 70-те години бяха 37%; през 80-те години бяха 47%; а през 90-те години бяха 50% от БВП. Съпътстващото

увеличение на данъците депресираща икономическия растеж.

Вместо да ускоряват загиването на старите фирми и да поощряват създаването на нови, по-иновативни предприятия, европейците продължиха да подкрепят старите и да бленуват за индустриална политика.”

На практика следвоенното икономическо чудо в Европа се е случило в среда на много ниски данъци и ниско ниво на държавни разходи. Когато данъците стават високи, европейското икономическо чудо просто свършва - и през последните две десетилетия ЕС не се справя толкова добре икономически.

Между другото същата е и историята на Швеция. Според Асар Линд-

► **Високият бюджетен дефицит на Гърция разклати дългосрочно единната европейска валута**

СНИМКА BLOOMBERG

бек - бивш председател на комитетата, който връчва Нобеловите награди по икономика - Швеция забогатява между 1870 и 1960 г. благодарение на либерална икономическа политика и ниски данъци. Швеция от една от най-бедните страни се превръща в третата най-богата страна в света. След 60-те години

данъците се вдигат, но в резултат се вижда и краят на забогатяването - всъщност Швеция пада до 17-о място по доход на човек от населението.

С две думи, ако искаме икономическо чудо и забогатяване, трябва да поддържаме относително ниски нива на данъчно облагане.

Към затвора

► **Марио Николов** беше осъден на 12 години затвор по обвинението, че е източил над 7 млн. EUR от програма САПАРД. Искането на прокуратурата беше за 17 години. Софийският градски съд реши още да конфискува половината имущество на Николов. Той заяви, че ще обжалва присъдата пред по-горна инстанция

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Операция "Да изнервим"

Подаването на годишните финансови отчети струва на фирмите високи такси и няколко изгубени часа

"Дойдох още към 5 часа сутринта и вече бях номер 111 в списъка." Това разказва на излизане от Агенцията по вписванията (АВп) младеж, който вече е успял да подаде годишните финансови отчети (ГФО) на три фирми. Часът е към 12 по обяд. Денят - вчера, 30 юни, крайният срок за подаване на годишните финансови отчети. Фирмите, които не са успели да направят това, от днес вече ще бъдат глобявани с по 2-3 хил. лв.

Вчера за бизнеса беше денят "X", защото беше крайният срок за подаване не само на годишните финансови отчети, но и за декларациите за условията на труд на работното място, както и за пререгистрирането на недвижимите имоти във връзка с новия начин за облагане. Ако и тези две неща не се извършат в срок, са предвидени глоби от по 1000 лв.

"Успяхме да подадем всички документи, но за да го направим, имаме екип от около 4-5 души - един на опашка пред Агенцията по вписванията, един в Инспекцията по труда, един при нотариуса, счетоводителят продължаваше да помага и да набавя нови документи, и шофьорът, който беше връзката между всички", разказва шефът на младежа - Николай Симеонов, който вече е успял да свърши останалите неща и също идва пред агенцията. Повечето хора на опашката също работят "в екип".

Къде събрахме

В последния ден за подаване на ГФО опашката обаче вече е километрична, улицата, на която се намира Агенцията по вписванията, е отцепена и около 5 полицаи към Министерството на правосъдието следят за спазването на обществения ред. Средно по 5 часа чака един представител на фирма на опашката. Около 5 минути са необходими, за да се приемат документите му и да получи входящ номер. Често обаче хората не са подготвили пълния комплект документи и се налага да се връщат отново, отбелязват служителите в АВп. Хубавото е, че те поне не чакат отново

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

на километричната опашка, а на по-малка, само от няколко метра.

Представителите на фирмите са недоволни - стоят на слънце, често до кафе за боклук, четат вестници, пият кафе и бира.

"Ситуацията е такава вече от около 10 дни, но вчера и днес са най-критични", коментира за в. "Пари" Николай Тихов, регионален директор на АВп. Във вторник е постигнат рекордният брой от около 28 хил. подадени заявления. Служителите са работили два часа извънредно. Вчера ситуацията не беше по-различна. "Хората изчакват последния момент и затова има струпвания", коментира за в. "Пари" Анастас Георгиев, изпълнителен директор на АВп.

Защо в последния момент

"Ние всъщност искахме да си подадем документите и по интернет, тъй като имаме електронен подпис, но системата е блокирана от около 10 дни. Дойде крайният срок и вече няма накъде, трябва да направим нещо, ако не искаме да бъдем глобени", разказва Николай Симеонов.

"Платих си таксата за подаване на документите по интернет, а днес платих още 50 лв., за да ги подам на ръка, за да успея да спазя срока", оплаква се друг от чакащите на опашката.

И ако някои са на опашката заради неработещата система, други откровено си признават, че са изчаквали и са гледали да си свършат други задължения.

"Системата е претоварена, на всяка секунда се входира по един отчет, но работи", казва Георгиев. Според него няма логика хората да изчакват толкова много. Още повече че до

края на март са длъжни да подадат подобни финансови отчети и пред Националната агенция по приходите (НАП).

Какво може да се направи

Всяка година по това време

пред АВп се извиват опашки. Какво реално обаче може да се направи, за да се реши проблемът веднъж завинаги? Хората трябва да подават отчетите си по-рано, смятат от АВп. Оттам признават, че трябва да се подобри и самата система за обработка на данните, така че финансовите отчети да не задръстват разглеждането на други документи. Бизнесът пък иска да може да се подават документи и по пощата.

Според фирмите няма логика да им се искат едни и същи документи от различни институции - АВп, НАП, НСИ. "Целта е да се събират такси, нищо повече. Защо за отчетите, които се представят пред АВп, трябва да платим, а за подаването на почти съ-

щите данни пред другите две институции е безплатно", казва Миглена Барцулева, собственик на счетоводна фирма "Ентърпрайз МБ". Представителите на бизнеса настояват да се изгради единна система, чрез която да се обмени информацията между отделните институции. "Смятам, че това ще е малко трудно от техническа гледна точка. Освен това трябва да се направят консултации с Министерството на правосъдието и Министерството на финансите", коментира за в. "Пари" депутатът от ГЕРБ Емил Радев.

Той обаче обещава, че още до края на юли ще бъдат внесени предложения за промени в Закона за Търговския регистър.

► Подаването на годишните Агенцията по вписванията. ни напитки за левче на пред агенцията

Статистика

Брой подадени отчети по месеци

- Март - 10 371
- Април - 14 302
- Май - 20 749
- Юни - около 180 000

Една от основните идеи е таксата за подаване на документи онлайн да се намалат допълнително, за да стимулират ползването на интернет. Сега тя е 35 лв., т.е. с 30% по-ниска, но целта е да бъде намалена до 50%, коментира за в. "Пари" депутатът от ГЕРБ Емил Радев.

Предвижда се и по-ниска такса за повторното подаване на документи. "Тя трябва да покрива само разходите на агенцията и може да бъде в размер на 30% от основната такса", смята Радев. Очакванията му са реформите да бъдат гласувани най-късно през септември. Така, ако всички препоръки и реформи се изпълнят, може би догодина няма да има километрични опашки пред АВп.

Акценти

Предложения за реформа:

- Обработката на годишните финансови отчети да не става при самото им подаване.
- Таксата за подаване на документите по електронен път да се намали поне до 50% от основната държавна такса за подаване на място. В момента

отстъпката е 30%.

- Таксата при повторно подаване на годишните финансови отчети да покрива само разходите на Агенцията по вписванията, свързани с обработката на документите. Еventуално тя да е 30% от първоначалната.
- Да се създадат условия за обмен на информация между Агенцията по вписванията, НАП и НОИ, така че фирми-

те да не подават едни и същи документи на отделни места, а само на едно.

- Да се удебели срокът за подаване на годишните финансови отчети.
- Да се въведе възможност за подаването на годишните финансови отчети и по пощата.
- Да се стимулират фирмите да подават отчетите по-рано, а не в последния момент.

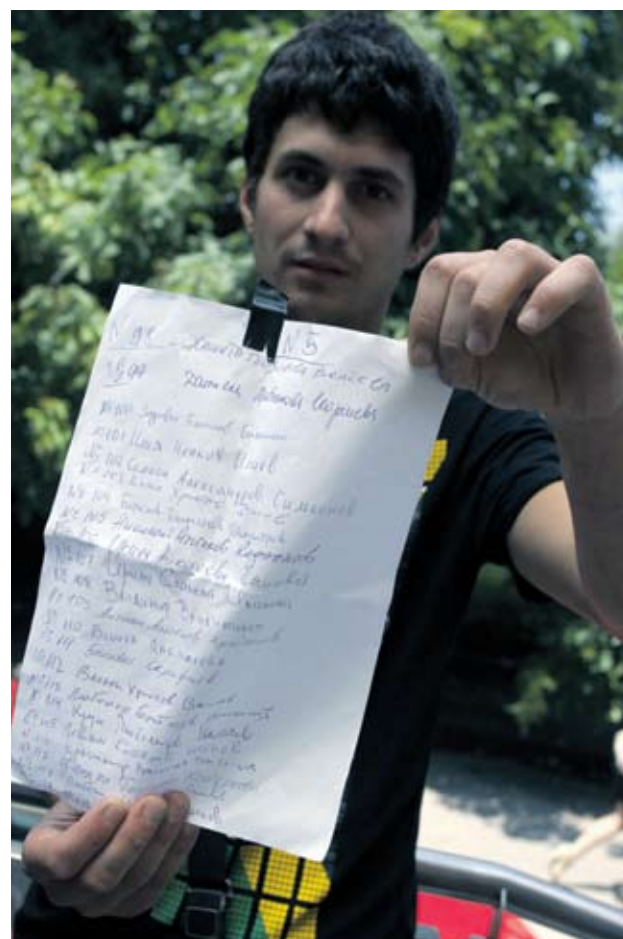
бизнеса

опънати нерви,

финансови отчети раздвижи бизнеса в района на Вчера жена продаваше сандвичи за 2 лв. и безалкохол-хората, които чакаха на километричната опашка

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Дойдох в 5 часа и вече бях ПП-и в списъка, разказва един от чакащите младежи. За да си пазят местата на опашката и в Бургас се появиха импровизирани списъци с чакащите

Блиц интервю Анастас Георгиев, изпълнителен директор на Агенцията по вписванията

Най-големият проблем е, че се чака последният момент

Няма възможност за удължаване на крайния срок за подаване на годишните финансови отчети

► **Господин Георгиев, какво може да се направи, за да няма опашки? Къде е проблемът - в това, че хората чакат последния момент, или нещо в системата на агенцията?**

- Най-големият проблем е това, че се чака крайният срок. Ако работата беше разпределена в относително равни обеми или поне съизмерими, тогава в никакъв случай нямаше да се допусне образуването на такива опашки. В бъдеще може годишните финансови отчети да се обособят, да се обработват отделно и дори да се подават с друг тип заявления. Така ще се даде възможност за всички останали заявления, които са с по-висок обществен интерес, да бъдат разглеждани приоритетно. Годишните финансови отчети може да се разглеждат за месец или три, а не в 14-дневен срок и нищо фатално няма да произтече от това за бизнеса. В същото време това ще позволи в кратки срокове да се разглеждат другите документи - за нови регистрации, за пререгистрации, промяна на управителите и др.

► **Фирмите коментират, че са принудени да подават едни и същи документи към НАП, НСИ, а след**

това и в агенцията. Възможно ли е всичко да се прави на едно място?

- Не съм част от бизнеса или счетоводител, но това, което знам, е, че няма пълно съвпадение в това, което се подава пред различните институции. Документите в известна степен си приличат, допълват се взаимно, но не са едни и същи.

За нуждите на данъчните органи информацията е доста по-детайлизирана и тя попада под защитата на данъчната тайна, докато в Търговския регистър нещата са прозрачни. Все пак, ако може да се измисли начин подаването на годишните финансови отчети да бъде на едно място, това може да е удачно решение в бъдеще.

► **Възможно ли е да се подават различни документи към НАП и АВП?**

- Теоретично е възможно. Ние не обработваме технически тези данни, които постъпват при нас. Нашата задача е да им дадем публичност.

► **Има ли възможност да се удължи срокът за подаване на отчетите?**

- Много ми се иска да имах тази власт, но срокът е законово регламентиран. Фиксиран е в закон, а не в друг акт. Няма такава възможност аз, моето ръководство или който и да е било друг да е по-голям от закона и да си позволи това.

Обърнах се с молба към всички служители да се мобилизират, да излезем

с достойнство от трудната ситуация и да не оставим нито един гражданин необслужен. Вчера (бел. ред. вторник) работата приключи около 20 ч. Впрегнати са да помагат хора от централното управление и всеки, на когото работата позволява да се отложи за по-късно. Дано около 20.30-21.00 ч да мине последният човек.

► **Има ли възможност за**

подаване на документи по пощата?

- Начините за подаване на финансовите отчети са строго регламентирани и не е предвидено да се подават по пощата. Това може да стане само лично, чрез пълномощник, включително и от счетоводителите. Около 99% от счетоводителите имат и електронен подпис и могат да го използват, за да подадат документите онлайн.

Парите Такси и глоби

► 50 лв. е гържавната такса, която се заплаща при обявяването на годишен финансов отчет, ако той се подава на място.

► 2 лв. е банковата такса, която се заплаща допълнително към гържавната такса от 50 лв.

► 35 лв. е таксата, ако годишният финансов отчет се подаде по електронен път, за което е нужен и електронен подпис.

► 50-150 лв. е адвокатският хонорар, ако фирмата ползва подобни услуги при подаване на годишния си финансов отчет.

► 1500-2000 лв. е санкцията за собственика на фирмата, която не е подала годишния си финансов отчет в срок.

► 2000-3000 лв. е санкцията за юридическото лице или еднoличния търговец.

► 5000 лв. е санкцията, ако собственикът и управителят на фирмата са едно и също лице.

Агенцията пак ще трябва да си търси нова сграда

Ведомството "губи" 1.3 млн. лв. заради безплатните справки, които е издало през миналата година

Агенцията по вписванията (АВП) пак ще трябва да си търси нова сграда, стана ясно след вчерашното заседание на Министерския съвет. От средата на миналата година АВП се намира на ул. "Елисавета Багряна" 20. Предварителният договор за покупко-продажба на обекта обаче трябва да бъде развален, реши правителството. След това министрите на правосъдието и на регионалното развитие и благоустройството съвместно с областния управител трябва да осигурят подходяща нова сграда за агенцията. При сключването на договора за новата сграда на АВП избухна скандал около цената ѝ, която по пазарни цени се оказа доста завишена.

Нов дом

"Отдавна се търси нова сграда, но не знам къде можем да се преместим", коментира Анастас Георгиев, изпълнителен директор на АВП. Според него вариантът да се наеме нова сграда не е изгоден, тъй като само ще се плащат наеми. "Вариантът е да се купи или да се предостави за безвъзмездно ползване някаква държавна или общинска сграда", казва той. Според него ведомството има нужда от минимум 6 хил. кв. м площ. "Само за архивите ни и предвид темповете на разрастването им са ни нужни около 2 хил. кв. м", казва Георгиев. АВП поддържа Имотния и Търговския регистър, регистъра БУЛСТАТ и брачния регистър.

С нови такси

Междувременно стана ясно и че през миналата година ведомството е издало 422 хил. безплатни справки. Общата им стойност е 1.3 млн. лв., които може да се

смятат и за пропуснати ползи. Вчера правителството предложи на Народното събрание да одобри промяна в Закона за частните съдебни изпълнители, с която да се отмени досегашният принцип да не се заплащат държавни и местни такси за справки, сведения и извлечения от документи за длъжника, както и за вписване на обезпечителни мерки. Новата редакция предвижда таксите да се заплащат от вискателя и да са за сметка на длъжника. "Превърнахме се в справкописец по отношение на държавните органи. Обемите на работата ни, свързана с издаване на справки за тях, вече са толкова големи, че в известна степен се измества основната ни функция за вписване и водене на данните в регистрите", казва Георгиев. Според него понякога държавните органи не използват дори възможността да направят безплатната онлайн справка чрез Търговския регистър.

Доверието в промишлеността се понижава през юни

Средното натоварване на мощностите нараства с леко до 68.9%

Показателят на доверие в промишлеността се понижава през юни с 0.7 пункта в сравнение с май, събщи НСИ. Това се дължи на неблагоприятните прогнози на мениджърите за следващите три месеца. Предприятията все пак отчитат леко подобряване на осигуреността с поръчки в сравнение с предходния месец.

Индексът на промишленото производство е нараснал едва с 0.2% през април 2010 г. в сравнение с април 2009 г., сочат още данните на НСИ.

В производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ за една година има ръст от 1.9%, а в преработващата промишленост - 0.4%. В същото време в добивната промишленост продукцията е намалява с 5% спрямо април 2009 г. Оборотите в промишлеността обаче нарастват с по-висок темп. През април на годишна база ръстът е 9.7%. През април в сравнение с предходния месец промишленото производство пък е паднало с 6.4%.

Индивидуално потребление

През април общият показател „доверие на потребителите“ нараства с 6.4 пункта спрямо януарското си равнище. Намалява негативизмът в очакванията на потребителите за следващите дванадесет месеца по отношение на финансовото им състояние,

общата икономическа ситуация в страната и безработицата. През април приходите от продажби в търговията на дребно намаляват с 11.7% на годишна база. В търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия е регистрирано незначително намаление от 0.1%.

Най-голям спад е отчетен в търговията с компютърна и комуникационна техника - с 23.9%. За индивидуално потребление на населението през първото тримесечие на 2010 г. се изразходват 76.7% от произведения БВП. Реалното намаление на показателя спрямо същото тримесечие на 2009 г. е 5.7%.

Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през април 2010 г. нараства с 4.4 пункта в сравнение с януари и достига 68.9%.

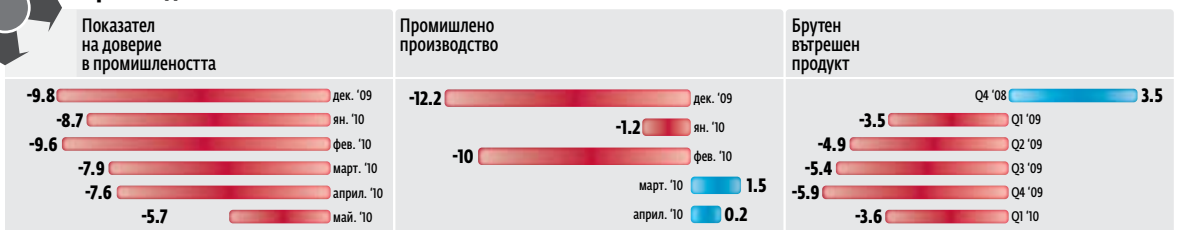
Инвестициите в основен капитал през първото тримесечие намалява в реално изражение с 14.9%. Относителният дял на тази категория в БВП е 22.6%. Според бизнес анкетите на НСИ през юни 6.3% от промишлените предприятия посочват недостига на работната сила като фактор, затрудняващ дейността им. През март 2010 г. средната работна заплата е 636 лв., което е с 4.3% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо март 2009 г. ръстът е 9.8%.

Мила Кисьова

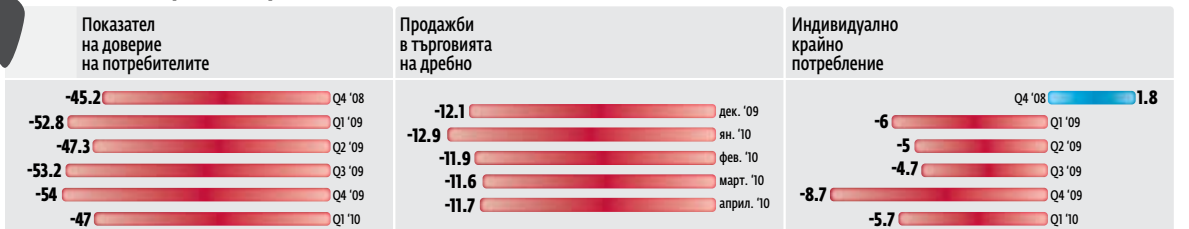
Ключови показатели за България

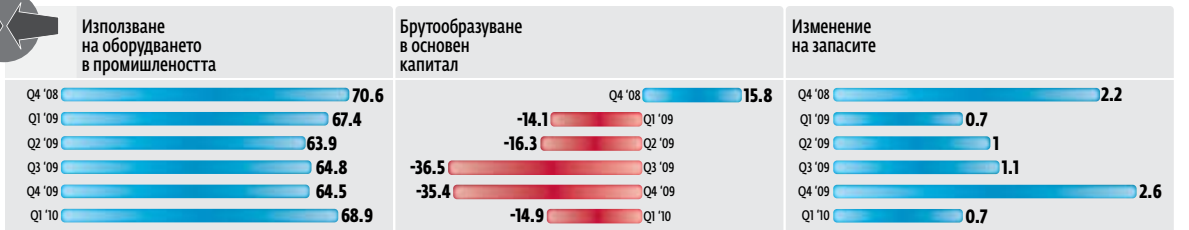
Производство

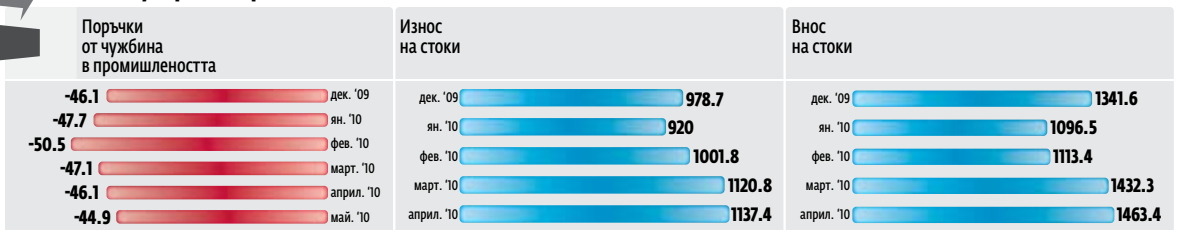
Индивидуално потребление

Инвестиции

Международни трансакции

Пазар на труда

► Срецу скромна месечна сума хакери изтриват паметта на касовите апарати

Кризата роди нова услуга - изтриване на обороти от касовите апарати

Хакери по поръчка на търговците изтриват процент от всяка продажба

Търговците у нас масово манипулират паметта на касовите апарати. Целта е да се намалят оборотите и така да се плаща по-малко ДДС. НАП са засекли нова схема, при която хакер настройва по поръчка на клиента паметта на фискалния апарат.

От приходната агенция обясниха, че са засекли голяма верига за хранителни стоки, която умишлено е намалила оборота по касо-

вите апарати.

По-късно данъчните са хванали и други търговски обекти, в които паметта на апаратите е била променяна. Така у нас вече се предлага нова услуга - изтриване на обороти от касовите апарати срещу символично месечно заплащане. Това става само при три или четири модела фискални устройства, чиято памет може да се обработва.

Избор

Предпочитаният вариант на услугата е да се крие процент от всяка продажба, защото така далаверата е по-трудно забележима при проверки, тъй като

няма часове и дни без продажби.

Данъчните обаче са намерили начин как да прекратят тази хитрост. Инспектори от НАП периодично правят покупки в един и същи магазин и запазват касовите бележки.

След определен период, например седмица, се връщат в магазина, легитимират се и изискват контролните ленти на касовия апарат за дните и часовете, в които са пазарували. Ако при проверката се установи разлика между касовите бележки и запазеното на контролните ленти от касовия апарат, започва ревизия.

Платено с лухвите

Ако се установи, че паметта на апарата е манипулирана, фирмата ще трябва да плати данък върху всички укрити обороти за последните 5 години. При констатирани данъчни престъпления материалите ще се предават на прокуратурата, напомнят от НАП.

Новата схема за манипулиране на касовите апарати е засечена в София и в някои по-големите градове в страната, където има по-голям оборот в търговските обекти. Предстоят съвместни действия с МВР.

Биляна Вачева

Парламентът забрани строителството на ВЕИ на плодородни земи

Депутатите се обвиняваха в прокарване на интереси по земеделските закони

Депутатите приеха на първо четене Закона за опазване на земеделските земи, който предвижда забрана на строителството на възобновяеми енергийни източници на земеделски земи от първа до четвърта категория. Според наредбата за категоризация това са земите с най-благоприятни почвено-климатични условия. Това означава, че тези ниви не подлежат на промяна на предназначението, когато става дума за енергийни проекти. Върху тях обаче може да се изграждат други обекти.

Кои са лобистите

Депутатите спориха час и половина, като дебатът се разпростря и върху вече приетия миналата седмица Закон за собствеността и ползването на земеделски земи. Той задължава собствениците на земи, които искат да ги продадат, да ги предлагат първо на арендаторите. От БСП и десницата обявиха и двата законопроекта за лобистки, в интерес на арендаторите и противоконституционни, защото посягат на частната собственост.

Перки и плогорогие

Аргументите на управляващите по въпроса с ВЕИ бяха насочени към факта, че става въпрос за най-плодородните земи. Според председателя на парламента Цеца

Цачева, вместо на тях да се строят енергийни съоръжения, те може да произведат храна за населението, "а защо не и както в минали години, да хранят и други държави". Иван Иванов от Синята коалиция посочи, че 5000 дка от тези земи са пустеещи. Тази част от тях, които са в процес на смяна на предназначението, са едва 0.03%. Той попита защо управляващите се целят в този тесен сегмент и какво предвиждат за останалите пустеещи парцели. В другите държави вятърните генератори и земеделието съжителстват, защото перките на практика заемат много малка площ и е възможно тези паркове паралелно да бъдат обработвани, посочи Иванов. Председателят

► Синята коалиция изпрати писмо до премиера с молба да се намеси
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

на земеделската комисия в парламента Десислава Танчева пък извади същия аргумент в подкрепа на промените. Според нея именно понеже земите от първа до четвърта категория рядко са

със сменено предназначение, на практика режимът ще остане същият. Депутати посочиха и че законът е проблем за изграждането на ВЕЦ, защото плодородните земи обикновено са именно

в района на реките.

Писмо за помощ

Спорът преливаше и към въпроса за собствеността. Опозицията и десните обвиниха управляващите в прокарване на интересите на арендаторите. От ГЕРБ отговориха, че именно неприемането на текста, който предстои да бъде гласуван на второ четене, ще е в интерес на едрите собственици на земи. Синята коалиция изпрати писмо до премиера Бойко Борисов с молба да се намеси при двата закона. "Вие вече се намесихте много ефективно, когато имаше подобни лобистки предложения по отношение на превоза на деца", пише в писмото.

Филупа Рагунова

А голф игрища може?

Става дума за 5 млн. дка пустеещи земи от първа до четвърта категория. И само за 60 хил. дка земи с променено предназначение за ВЕИ. Това е 0.03% от тези земи. Защо правителството с тези промени се е прицелило именно в този тесен сегмент?

Иван Иванов,
Синята коалиция

” ВЕИ заемат само 0.03% от тези земи

Какво предлага проектът за останалите до 5 млн. дка пустеещи земи? Защо забраната трябва да засяга единствено ВЕИ?

И излиза така, че голф игрища може да се строят върху обработваеми земи от първа до четвърта категория, но там не може да бъдат построени ВЕИ?

Защитавате крупните собственици

Да, лобизъм има и ще назова пред вас публично лобиста. Тези, които опонирате срещу законопроектите на ГЕРБ, кои собственици на земеделски земи защитавате? Тези с по 10-15 дка земя или тези с по над 5000 дка?

Цеца Цачева,
ГЕРБ

” Ще назова пред вас публично лобиста

Отхвърляйки двата законопроекта, се поставяте в услуга на тази асоциация на собственици на земеделски земи, в която членуват крупни

собственици на земя и се ползват с финансов ресурс, за да ни облъчват чрез медиите. Останалото са спекулации.

Създават октоподи в земеделието

Не става въпрос за лобизъм, а за обикновено прокарване на бизнес интереси. На кръгове, близки до правителството. И не става въпрос за защита на собствениците с 3-5 дка земя. Става въпрос за създаване на конгломерати, на октоподи в земеделието.

Михаил Миков,
Коалиция за България

” Не е лобизъм, а бизнес интереси

Става въпрос за механизми, които да доведат до нива на окрупняване, заинтересовано от преките плащания на декар от Ев-

ропа. Вярно е, че раздробената собственост не е ефективна. Но монополът в земеделието е вреден за потребителите и развитието на единния европейски пазар.

Твоят телефон, твоят свят

SAMSUNG

TURN ON TOMORROW

Докосни се до милиони цветове и хиляди приятели със

Samsung S5620 Monte

- 3,2 MP камера
- Wi-Fi, GPS
- достъп до социални мрежи

ЦЕНА ОТ
5.20
лв./месец

GLOBAL

Нашият свят
СИ ТИ

Офертата е валидна до 31.07.2010 г. или до изчерпване на количествата за частни лица, съществуващи абонати на GLOBAL, при сключване на нов 2-годишен договор с определени абонаментни програми и за лизинг 24 x 5,20 лв. = 124,80 лв. ГПП: 26,06 %. Пълна информация в търговската мрежа на GLOBAL и на www.globul.bg

Началото: по-ниски заплати ограничения за пациентите в неизвестност

Първите ефекти от реформата в здравеопазването предизвикаха протест на лекари и пациенти

Голяма част от лекарите в страната вече получават 80% от възнаграждението, категоричен беше председателят на Българския лекарски съюз Цветан Райчинов. Той се включи в протеста на лекарски и пациентски организации пред Министерския съвет. Те негодуваха срещу въвеждането на така наречените делегирани бюджети на болниците, както и срещу "изчезването" на 455 млн. лв. от парите на НЗОК за 2009 г.

Намаляването на заплатите на медиците всъщност е само един от ефектите, които предизвиква въвеждането на делегираните бюджети за болниците. Другият ефект са лимитите за приемане в болница.

Съдбата на 101-вия - неизвестна

"Ако имаме ограничение от 100 души, какво ще правим със 101-вия, който дойде в болницата", попита реторично Райчинов. Той обясни, че практически този въпрос няма отговор или поне не логичен такъв. Ако пациентът бъде върнат, това нарушава правата му. Същото се получава и ако той трябва да плаща за лечението си, въпреки че е здраноосигурен. "Силно съм притеснен от решението на Конституционния съд, защото то не съответства на нито един нормативен акт в държавата", каза още председателят на БЛС. Съдът постанови, че след изчерпването на лимитите болните

ще трябва да си доплащат лечението.

Тука има, тука нема

"Излиза, че тези, които се разболеят навреме, ще минават по здравна каса. Тези, които закъснеят, ще трябва да си плащат", допълни Райчинов.

Здравният министър Анна-Мария Борисова също се присъедини към протестиращите, но само за да събере декларациите им и да ги връчи на премиера Бойко Борисов. Теодора Захариева, онкоболната, която разкритикува министърката, че реформата няма да доведе по добри резултати. В отговор Борисова само отбеляза: "Няма да водя дебат. Дайте декларациите."

При Борисов

Междувременно премиерът Бойко Борисов прие представители на протестиращите. На срещата те са обсъждали две основни теми: къде са отишли неизразходваните от бюджета на касата за 2009 г. 455 млн. лв. и лява или дясна политика ще се води в здравеопазването. Оказа се, никой от държавните мъже и жени не е наясно какво точно се случва с излишъка на НЗОК от миналата година. Според закона те трябвало да бъдат прегласувани в парламента и оставени в преходния остатък на касата. Сега вероятно парите са във фискалния резерв. Това

обаче знаел само финансовият министър Симеон Дянков. На срещата премиерът Борисов е наредил да се сформират работни групи, включващи представители на пациентските организации и здравното министерство, за да решат проблема до следващата седмица.

Проблемът за политиките се оказал по-костеливият орех. "Ако минем на бюджетно здравеопазване, тогава касата се явява излишна, даже и опасна. Тези е пречка на пациента да влезе в системата. Това означава, че се връщаме към социалистическо здравеопазване", каза след срещата с Борисов д-р Николай Болтаджиев, член на Сдружението за развитие на българското здравеопазване.

Елена Петкова

Произходът на парите

Отчетът за дейността на Националната здравноосигурителна каса за 2009 г. показва, че не са били изразходвани около 30 млн. лв. от парите за гжуната, 22 млн. лв. от тези за специалистите и 5 млн. лв. от средствата за изследвания.

През миналата година здравната каса е оползотворила 1.7 млрд. лв., а е събрала 2.2 млрд. лв.

Оттук идва и липсата на 455 млн. лв., чието местонахождение до момента не е известно.

► Теодора Захариева, онкоболната, която осъди здравеопазването, уморени очакваха някой от

Мнение

Клиничните пътеки са ниско остойностени

Министър-председателят ме помоли да дойда и да взема декларациите ви, за да не всявам смут сред протестиращите. Мисля, че всички вие ще се съгласите, че системата трябва да бъде реформирана. Как не. По този начин системата не работи.

Започваме с болниците - болнична реформа, реформа в специализаци-

Анна-Мария Борисова,
министър на здравеопазването

„Всеки добър мениджър ще се справи с ограничените бюджети. Целта е да избегнем свръххоспитализацията

ите, реформа в извънболничната помощ, въвеждане на електронната карта - за всеки електронно досие.

Знаете ли, че диагностично свързаните групи Германия ги въвежда 10 години и й струват 30 млн. EUR? Най-бързо ги въвежда Португалия - за 5 години. Ние сме започнали подготовителния период и вече сме свършили една

трета от подготовителната си работа, стандартите са готови.

Стандартът по онкология също е готов и вече е приет от Министерския съвет. Пътеките са ниско остойностени, но откъде пари? Всеки добър мениджър ще се справи с ограничените бюджети. Целта е да избегнем свръххоспитализацията.

Втори опит за въвеждане на пределни цени на таксите

► У нас всяко десето такси е нелегално или вози на спекулативно завишени тарифи

Разписанията на автобусите вече ще бъдат съобразени с тези на БДЖ

Общинските съвети ще определят тавана на цените на таксиметровите услуги. Това е записано в промените в Закона за автомобилните превози, каза транспортният министър Александър Цветков след заседанието на правителството. Очаква се това да стане през юли. Транспортният министър допълни, че най-много нелегални таксите има в курортните центрове и в големите градове. Макси-

малната цена на такситата ще се определя от общинските съвети, а надзорът ще се осъществява от автомобилната администрация. Преди дни Комисията за защита на конкуренцията излезе със становище, че въвеждането на пределните цени за таксиметровите превози противоречи на Закона за защита на конкуренцията.

Според Цветков няма нарушение на законите. Той даде за пример Германия, Италия, Франция, Испания и Белгия, където съществува подобна практика - да се определят пределни или фиксирани цени на таксиметровите услуги.

тровите услуги.

Нова пътна мрежа

Републиканската транспортна мрежа ще бъде променена и за първи път разписанията на автобусите ще бъдат съобразени с тези на влаковете на БДЖ, каза още транспортният министър Цветков.

Преди време в репортаж на Би Ти Ви стана ясно, че железниците са в технически фалит поради простата причина, че има монополно положение на автобусните превози. Графиците на автобусите така са направени, че да дублират часовете на влаковете. Цветков обясни, че

в момента съществуват над 2700 автобусни линии, които обаче не отразяват реалното транспортно натоварване. По думите му това създава предпоставка за нелоялна конкуренция между превозвачите. Гръбнакът на новата транспортна мрежа у нас ще бъдат 44 града с над 30 хил. жители. Конкурсите за превозвачите по новата схема ще се провеждат на централно ниво по единни критерии за всички участници. Всички останали областни и общински маршрути ще бъдат съобразени с основната транспортна схема на България.

Биляна Вачева

за лекарите, и 455 млн.

гържавата, и Стойчо Кацаров, член на УС на Центъра за защита на правата в Министерския съвет да вземе декларациите им

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Трайков тръгва да успокоява големите потребители на газ

Министърът ще обсъди с компаниите начини за оптимизиране на разходите след поскъпването на синьото гориво

Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков ще посети най-големите предприятия, потребители на природен газ и електроенергия, във Варна, Девня, Търговище, Разград, Плевен и Златна Панега. Така той ще се запознае с финансовото им състояние и ще обсъди с мениджмънта на компаниите начини за оптимизиране на разходите.

► Министър Трайков ще посети най-големите заводи във Варна, Девня, Търговище, Разград, Плевен и Златна Панега

Топ 3

Както в „Пари“ вече писа, най-тежко е положението при торовите заводи. У нас те са два - „Агрополихим“ в Девня и „Неохим“ в Димитровград. Природният газ в тези производства е суровина, която формира около 70% от себестойността на продукцията. „За нас 30% ръст на цената на природния газ е трагедия“, казва Христо Петров, изпълнителен директор на „Агрополихим“.

Заводът в Девня ще бъде затворен през лятото за капитален ремонт. Когато в края на август обаче трябва да започне работа отново, не се знае колко от вече подписаните договори със селските стопани ще бъдат

отказани заради по-високите цени на торовете.

Стъкларската индустрия също ще бъде сериозно засегната от скока в цената на природния газ от 1 юли. Пред сериозни трудности ще се изправят заводите на „Шишеджам“ в Търговище. „Заради това поскъпване на продукцията ни все още компанията майка е на кръстопът дали да предприеме втория етап от инвестиционната си програма да изгради още две пещи в Търговище - една за плоско стъкло и една за домакинско“, казаха за в. „Пари“ от компанията.

Третият отрасъл, който

ще бъде също много силно засегнат от поскъпването на газа, са предприятията от металургията. От „Стомана Индъстри“ в Перник (след спирането на „Кремиковци“) посочват, че скъпото синьо гориво рязко ще увеличи загубите на компанията. Същото е и положението при „Биохалко“ в България - „София мед“ и „Стилмет“.

Светлина в тунела

Засега единствено от шуманския производител на алуминиеви продукти „Алкомет“ твърдят, че няма съществено да усетят скока на цената на природния газ.

Румен Овчаров се оправда за високата цена на природния газ

Едва 4% от поскъпването се дължат на договорените клаузи, сметна Овчаров

Едва 4% от 25-процентното поскъпване на природния газ, което влиза в сила от днес, се дължат на сключените от правителството на тройната коалиция газови договори през 2006 г., обяви Румен Овчаров. БСП даде специална пресконференция по повод обвиненията, че скокът е следствие от секретните договори.

Разбор

По думите на Румен Овчаров в клаузите на договора, който е търговска тайна, се предвиждало поскъпване на 1/3 от количествата с 10% от 1 юли. Всеки четвъртокласник може да сметне, че това са около 3.3%, пряко сили 4% за цялото количество, коментира бившият енергиен министър. Според него още 6% са следствие

”Забравяте, че не аз съм подписал договора, а ръководството на „Булгаргаз“

„подвизите“ на Трайчо Трайков, който натисна на цената при предишното поскъпване преди 3 месеца. Останалите били от либерализирането на механизмите по формулата за изчисляване на цената и елементите в нея, твърди Овчаров.

Прагматични договори

БСП обяви подхода при преговорите за новите газови договори за прагматичен, а самите споразумения за „постижение“. Според тях при запазване на предишния договор от правителството на ОДС след влизането си в ЕС България е можело да бъде

► Бившият енергиен министър поиска да бъде изслушан от икономическата комисия в НС, но предложението му беше отхвърлено

разследвана за неправомерна държавна помощ. Освен това цената трябвало да скочи с 30% от 2011 г. Бившият икономически министър Петър Димитров твърди, че страната е с най-ниски цени на природния газ в ЕС заедно с Естония.

Плямпачите vs. Инкасаторите

Лидерът на БСП Сергей Станишев обвини десницата в лъжи и некомпетентно и арогантно говорене. Не е добър знак, когато чисто експертни положения се използват за плашило, коментира и Румен Овчаров. Той предложи управляващите да стартират акция „Плямпачите“ - Епизод 2, „Отнемане на звука“. Във вторник председателят на СДС Мартин Димитров предложи вътрешният министър да стартира акция „Инкасаторите“ в енергетиката. Овчаров е известен в публичното пространство с прозвището Дългия инкасатор.

Филипа Рагуилова

МВФ обмисля въвеждането на нови механизми срещу криза

Фондът разработва предпазни кредитни линии за застрашените икономики

Международният валутен фонд (МВФ) разработва нови инструменти за отпускане на заеми на страни, които са засегнати от финансовата криза. Това обяви управляващият директор на фонда Доминик Строс-Кан. Обсъжданите механизми включват предпазни кредитни линии за държавите със строга фискална политика. За засегнатите от кризата държави също се предвиждат облекчени механизми за получаване на свеж ресурс.

Кредитни линии

Миналата година в пика на световните финансови неволи МВФ пусна така наречената Гъвкава кре-

дитна линия (ГКЛ), която беше насочена към добре ръководените възникващи икономики, засегнати от световните финансови проблеми. Мексико, Полша и Колумбия се възползваха от тази възможност.

Предлаганата сега Предпазна кредитна линия (ПКЛ) ще включва страни, които не отговарят на условията за получаване на ГКЛ.

Строс-Кан не даде подробности, но обясни, че повече страни ще може да се възползват от нея, тъй като условията за кандидатстване няма да са така строги, както за предишните схеми за отпускане на заеми.

Вторият предлаган инструмент включва суап линии за група страни, които са застрашени от кризата. Подобна е ситуацията с Гърция, Португалия и Испания, които бяха определени като рискови.

Партньорство

Вече няколко години фондът остава последната възможност за страните с фискални проблеми да получат финансиране. Напоследък обаче много държави настояват фондът да помага и на добрите икономики.

Строс-Кан заяви, че фондът не се отказва от възможно партньорство при регионални финансови споразумения. Като пример той даде сътрудничеството със страните членки на еврозоната, с които Международният валутен фонд работеше съвместно за предотвратяването на кризата с Гърция да се разпространи из региона. Той определи действията като "полезен прецедент" за съвместна работа и в други райони на света.

Съмнения

Предложенията обаче не са посрещнати еднакво добре. Пауло Ногера Батиста, изпълнителен директор на МВФ за страните от Латинска Америка и Карибите, коментира, че предложенията за нови механизми за отпускане на заеми не са достатъчно ясно определени.

Според него трябва да се види какви подобрения може да се направят в сега съществуващата Гъвкава кредитна линия. А предлаганата нова Предпазна кредитна линия да се обсъди много внимателно, за да не бъде повторение на нещо, което вече съществува.

► Според управляващия директор на МВФ Доминик Строс-Кан фондът търси начини да облекчи кредитирането във време на криза

СНИМКА REUTERS

110

► млрд. EUR е съвместната помощ от ЕС и МВФ за Гърция за следващите три години

Безработицата в Германия продължава да спада

► Германия се надява безработните в страната до края на годината да спаднат под 3 млн. души

СНИМКА BLOOMBERG

Стойността е най-ниска от 12 месеца, подобряват се бизнес климатът и доверието

Безработицата в Германия падна през юни за 12-и пореден месец, след като бизнес доверието се подобри. Броят на хората без работа е намалял със сезонно кори-

гираните 21 000 до 3.23 млн. души. Това е най-малкият им брой от декември 2008 г., обяви федералната агенция по труда. Прогнозата бе намалението да бъде с 30 000 работници. Коририганото ниво на безработица остава 7.7%.

Икономиката на страната, изглежда, успява да избегне най-лошото от дълговата криза, разрази се в ра-

йона. Според компанията GfK SE, която се занимава с маркетинг проучване, потребителското доверие ще остане стабилно през следващия месец. Бизнес климатът също нарасна изненадващо и стигна 101.8 пункта, най-висока стойност от две години насам.

Стабилизиране

Спадът на еврото с 14%

спрямо долара от началото на годината подкопа доверието в единната валута, но облагодетелства икономиката на Германия. Износът стана по-конкурентоспособен и нарасна за страните, които не използват европейската валута. Индустриалното производство се увеличи над прогнозите, а индустриалните поръчки неочаквано отбелязаха скок за втори пореден месец.

Прогноза

Компаниите в страната предвиждат да наемат повече работници и служители през втората половина на годината, след като възстановяването вече е налице. Очакванията са до ноември безработицата да бъде 2.9 млн. души и 2.8 млн. до края на годината. Миналата година икономиката се сви с 4.9%, което е най-големият спад от времето на Втората световна война. Правителството ограничи ръста на безработицата с мерки, които насърчаваха компаниите да задържат работниците. Тези програми изтичаха в края на тази година, но през април кабинетът на канцлера Ангела Меркел удължи срока им до 2012 г.

Икономиката на Ирландия отчете нарастване

За първи път от две години страната показва положителен ръст

Ирландия отчете нарастване на икономиката след осем поредни тримесечия на ръзък спад, обяви централната статистическа служба вчера. Брутният вътрешен продукт на страната се е увеличил с 2.7% през първото тримесечие на тази година. Това е първото увеличение от последните три месеца на 2007 г., когато икономиката на Ирландия започна да се бори с балона в строителството и спекулациите на имотния пазар.

Статистика

Брутният национален продукт, който е различен от брутния вътрешен продукт и изключва големите печалби на чуждите многонационални компании, продъл-

жава да пада. През първите три месеца на годината той е намалял с 0.5%. Това е показател, че местната икономика все още се бори да излезе от най-тежката рецесия от 30-те години на миналия век. За сравнение през 2009 г. БВП на страната намаля със 7.6%, а брутният национален продукт падна с 10.7%.

Безработица

Според данните от статистическата агенция броят на безработните, които са потърсили обезщетение, през май е достигнал рекордните 452 882 души, или 3.4% повече. В цифрите не се включват 79 239 души със заетост на половин ден или непостоянна работа, които също подлежат на държавна помощ. Като цяло безработицата през юни отчита рекорд с 13.4%, най-висока стойност от 16 години.

2.7

► процента е нараснал БВП на Ирландия за първото тримесечие на 2010 г.

13.4

► процента е безработицата в страната през юни, най-висок връх от 16 години

Партньорство SG Експресбанк с нова кредитна линия

Societe Generale Експресбанк подписа нова кредитна линия с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ). Тя е за 75 млн. EUR, а целта ѝ е финансиране на малки

и средни предприятия, съобщиха от банката. Кредитът ще послужи за съфинансиране на фирми от областта на промишлеността, услугите, туризма, опазването на околната среда, енергетиката и енергоспестяването и инфраструктурата, здравеопазването и образованието. Според Бертран Козаро-

ло, търговски директор в Societe Generale Експресбанк, тази кредитна линия е нова възможност за фирмите в България. Това е втората кредитна линия, за която се договарят двете финансови институции, а от 1990 г. насам ЕИБ е договорила кредити с различни търговски банки за 490 млн. EUR.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

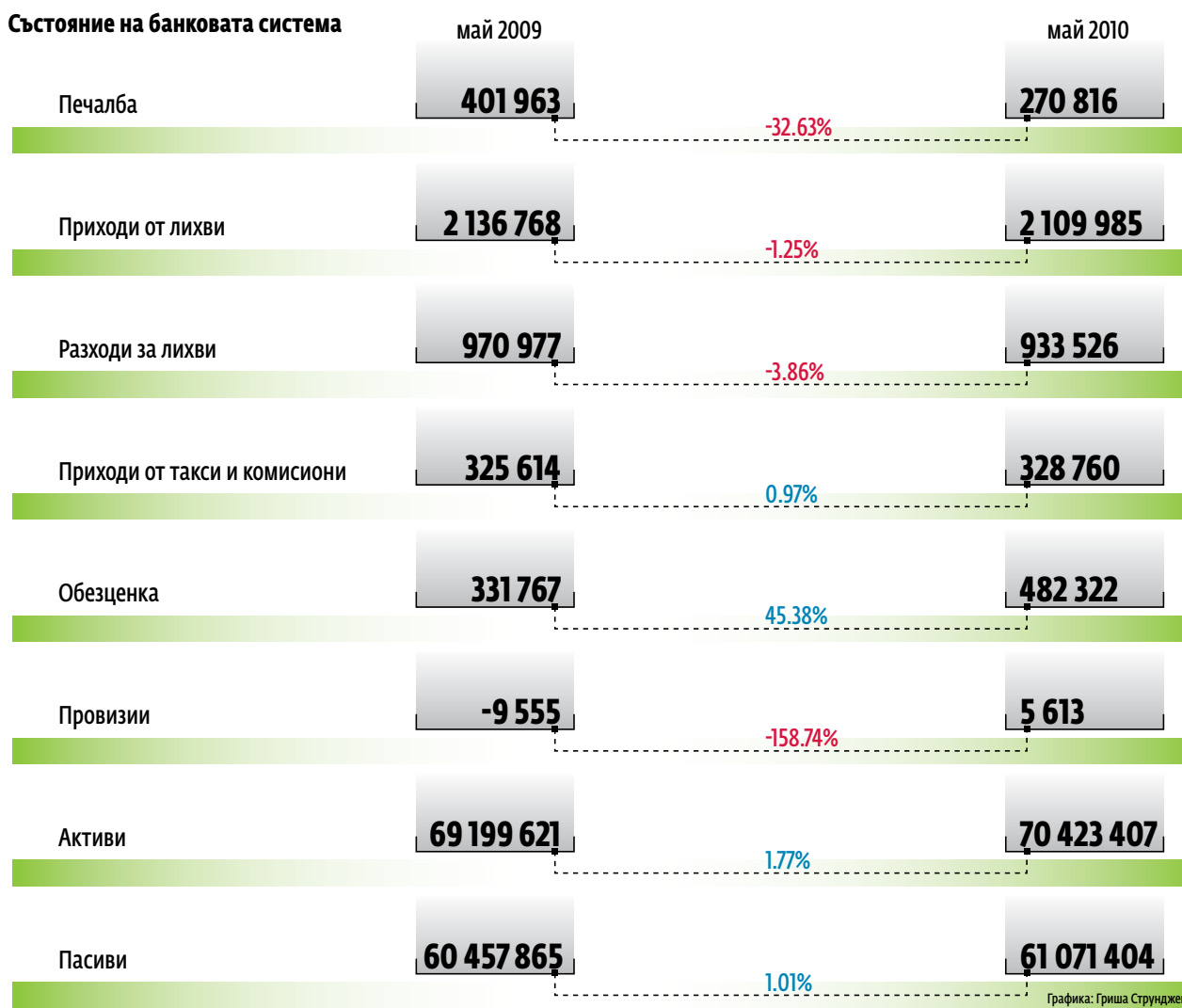
Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Печалбата на банките намалвява с близо 33%

През май трезорите са заделили със 159% повече провизии спрямо година по-рано

Печалбата на банковата система в България намалява с 32.6% на годишна база и в края на май достига 271 млн. лв. Това показва статистиката на националната банка. Банкерите са на мнение, че в сегашната икономическа обстановка това е напълно нормално и няма нищо изненадващо. Според тях сега е важна не толкова печалбата, колкото запазването на качеството на финансовите портфейли.

Виновници

Основната причина за свитата печалба са отделените провизии за кредитен риск при запазване на размера на кредитния портфейл, каза Асен Ягодин, изпълнителен директор на Пощенска банка. Друг фактор

са увеличаващите се лоши кредити, твърди Емил Вучков от МКБ Юнионбанк.

От БНБ отчитат, че продължава тенденцията към нарастване на разходите за обезценка и специфични провизии за кредитен риск. Данните показват, че разходите за обезценка са се увеличили с 45.4% на годишна база и в края на май достигат 482.3 млн. лв. Година по-рано те бяха 331.8 млн. лв., а преди месец - 384.2 млн. лв. Лошите кредити са довели и до сериозен скок в заделените провизии, като в края на май те са 5.6 млн. лв. Спрямо предходната година това е ръст от 159%.

Въпреки че банките повишиха повечето такси, приходите от тях в системата се увеличават минимално.

В края на май те са 328.7 млн. лв., което с 1% повече спрямо май 2009 г.

Възможност

„По-ниските приходи от лихви са и добра възможност за оптимизиране на дейностите“, коментира изпълнителният директор на Пощенска банка Асен Ягодин. Той обясни, че пред банките има един по-различен път - да се обърнат към дейности, различни от кредитирането, които не са свързани с лихвите. Това според него ще е добре и за клиентите, и за банките.

Позлег в бъдещето

„Нормално е печалбата и в следващите месеци да бъде намалена“, коментира Ягодин. Въпреки това се появява и

лек оптимизъм, а причината са леко подобрените показатели на основните пречки пред системата. „Лошите кредити забавят ръста си. Банките значително намаляха цената на привлечения ресурс, а кредитната дейност започва да нараства“, обясни Емил Вучков от МКБ Юнионбанк.

Състояние

В края на май активите на банковата система намаляват с 0.5% спрямо месец по-рано, а общата им сума е 70.423 млрд. лв. Спрямо предходната година те се увеличават с близо 2%. Пасивите са 61.071 млрд. лв. Това е с 0.3% по-малко от април и 1% повече спрямо същия период на миналата година.

Рагослава Димитрова

Банките ще се обърнат към нови продукти и услуги

Нормално е да има спад в лихвените приходи и печалбата на банковата система. Нивото на необслужваните кредити се увеличава, съответно намаляват и приходите от лихви. Това дава отражение и на провизиите, които се увеличават. Освен това и икономиката, и банковата система не работят на пълния си капацитет. Сега банковата система е с намален марж като съотношение между приходи от лихви и разходи за лихви.

Това обаче дава добра възможност на банките да оптимизират дейностите си и да търсят начин да балансира намалените приходи от лихви. Това може да стане, като те започнат да предлагат продукти и услуги, които не са пряко свързани с кредитирането. Това ще се отрази добре на клиентите, а ще е добре и за банките.

Асен Ягодин,
изпълнителен директор на
Пощенска банка

„За следващите месеци е резонно да очакваме по-ниски печалби

За следващите месеци е резонно да очакваме по-ниски печалби. Но в този момент е по-важно да запазим качеството на финансовите портфейли, а не да се стремим към по-големи печалби.

Високата ликвидност свива печалбата

Намалението на печалбата на годишна база

произтича от увеличените разходи за провизии заради ръста на лошите кредити и заради нарасналата цена на ресурса. Банките се финансират в по-голяма степен от местния пазар на по-висока цена, отколкото преди една година.

Друг фактор е бавният ръст на кредитите за сметка на депозитите, които по време на криза се увеличават, заради по-голямата склонност на населението да спестява. Получава се висока ликвидност при банките, която намалява печалбата.

Емил Вучков,
директор „Продуктова и пазарна
политика“ в МКБ Юнионбанк

„Банките се финансират в по-голяма степен от местния пазар на по-висока цена, отколкото преди една година

12 КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

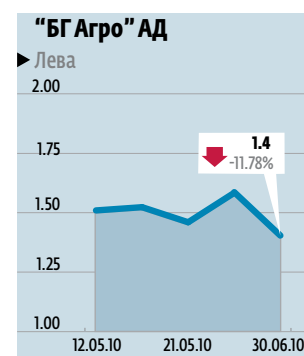
Тенденция Последната сесия продължи традицията

Ниски обеми, нулев интерес и апатия от инвеститорите към българския капиталов пазар белязаха изминалите шест месеца на 2010 г. Последната сесия за

полугодieto само затвърди тази тенденция. На регулирания пазар на БФБ бяха сключени сделки с акциите на 66 дружества, за които бяха изхарчени едва 417.36 хил. лв. Биковете взеха превес в последната сесия, като под техен диктат 35 от търгуваните позиции успяха да донесат поло-

жителна доходност на дневна база. Загуба на капитализация имаше за 23 от дружествата. Едничката прехвърлена акция направи „Булгар Чех Инвест холдинг“ АД, най-печелившата компания, тъй като книгата на слаболиквидното дружество се повишиха със 107.05%. Една от най-младите

публични компании - „БГ Агро“ АД, беше на другия полюс, като загубата от 11.78% я направи водач на мечките. Общо 4600 дяла смениха собственика си. Сключените две сделки за 93 560 лота на „ФНИ България“ АДСИЦ направиха фонда за имоти най-търгуваната позиция.

Първото полугодие на 2010 г. оцвети сините чипове в

Бенчмаркът Sofix изгуби над 12% за периода януари - юни 2010 г.

Завършилото първо полугодие на 2010 г. не донесе нищо положително за инвеститорите на Българската фондова борса. Изтеклите шест месеца на годината, в която се възлагаха надежди за излизане от кризата и връщане на растежа на икономиката, донесоха нови загуби за играчите, които бяха заложили на най-големите и ликвидни компании на капиталовия ни пазар.

В края на юни тази година 85% от сините чипове на БФБ светнаха в червено, а инвеститорите в тях регистрираха отрицателна доходност между 0.47 и 41%. Едва 3 от включените 20 компании в изчисляването на водещия индекс Sofix донесоха печалба за инвеститорите на капиталовия пазар.

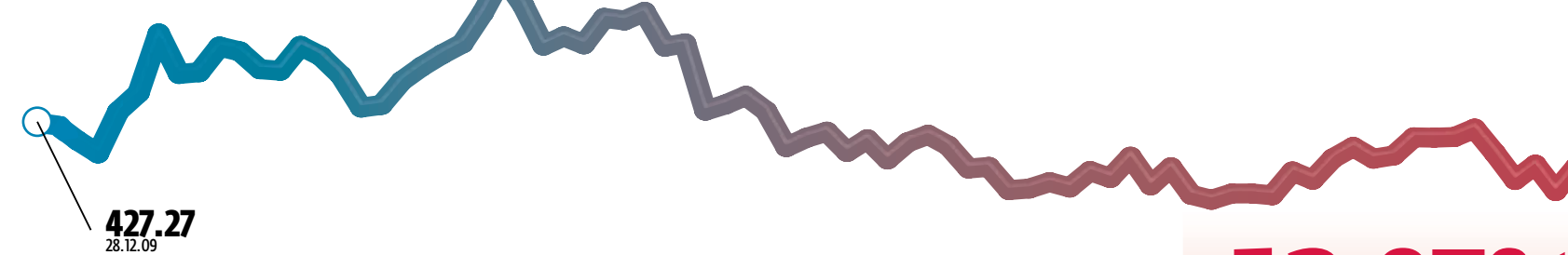
Печеливши и губещи

Най-много от пазарната си капитализация за първото шестмесечие загуби Българо-американска кредитна банка АД. Книжката на трезора заличиха 40.8% от стойността спрямо цената на затваряне за 2009 г. Производителят на електроинструменти „Спарки Елтос“ АД продължи негативната тенденция със загуба от 32.75%, а тройката на компанияте с най-голяма отрицателна доходност допълни „Холдинг Пътища“ АД. Пазарната оценка на победителя в конкурса за строеж на Лот 4 от магистрала „Тракия“ се е стопила с 30.6% през първото полугодие. Сред големите губещи се наредиха „Еларг Фонд за земеделска земя“ АДСИЦ и „Еврохолд България“ АД, които се разделиха съответно с 30.6 и 26.7% от цената на акциите си.

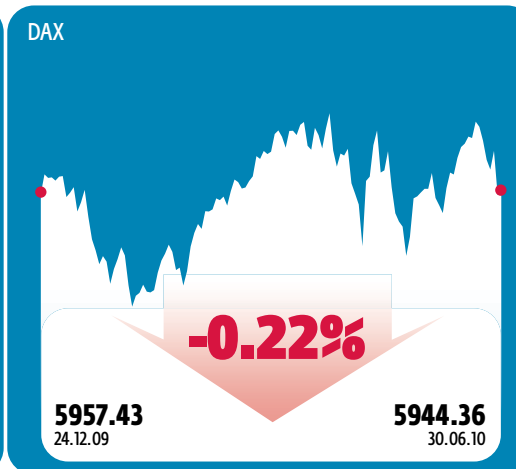
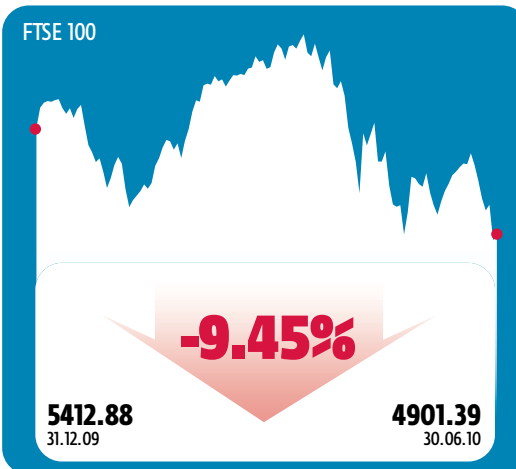
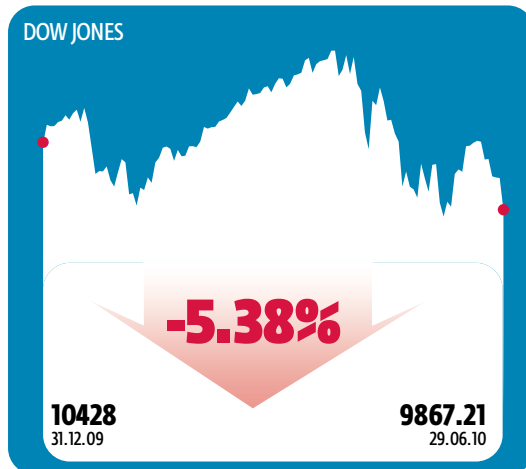
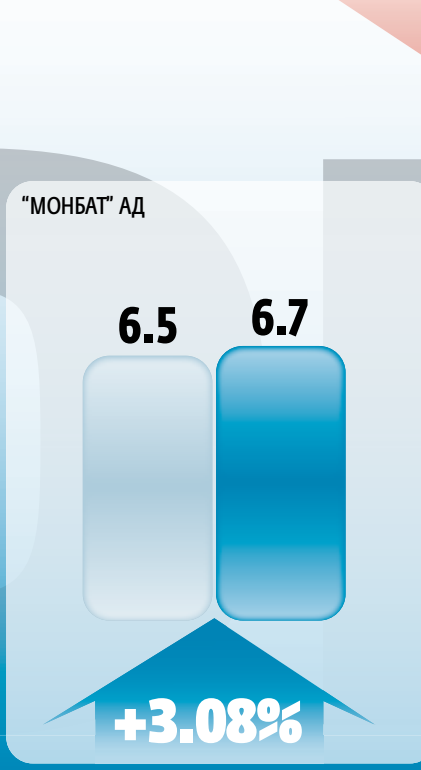
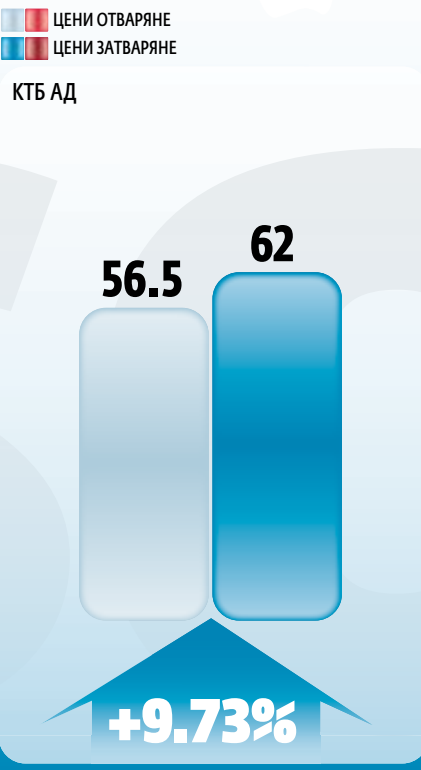
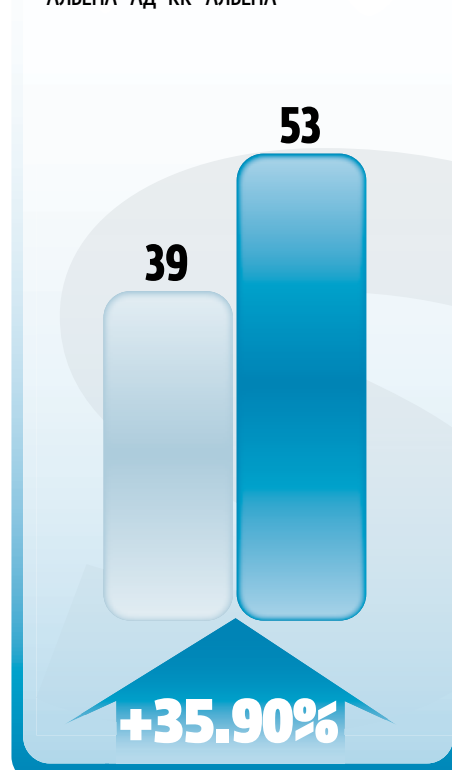
Шампион по положителна доходност през първото полугодие е курортният комплекс „Албена“ АД, което донесе 35.9% печалба за инвеститорите. Корпоративна търговска банка АД и „Монбат“ АД бяха другите две печеливши позиции в Sofix, след като добавиха съответно 9.7 и 3.1% към пазарната си капитализация.

Индексите

Съвсем резонно загуба за периода януари - юни 2010 г. отчете и най-старият ин-

„АЛБЕНА“ АД- КК „АЛБЕНА“

декс на капиталовия ни пазар. Бенчмаркът Sofix изтри 12.07% от стойността си и приключи полугодieto на 373.02 пункта. Сравнение с някои от световните индекси показва, че българският индекс отново е сред най-губещите. Успя да го задмине само гръцкият

ASE, който беше натиснат и от сериозните дългови проблеми на южната ни съседка и изтри над 34% от стойността си за първите шест месеца. Румънският BET се оказа сред печелившите за полугодieto, след като добави малко над 1%. Минимална загуба от 0.2%

отчете германският бенчмарк DAX, а сините чипове в Лондон свалиха FTSE с над 9% през първите шест месеца. Последните данни за чуждите индекси са към 16.30 ч българско време на 30 юни 2010 г.

За първите шест месеца щатският DJIA е загубил

5.4%. Последната стойност за полугодieto е взета час след началото на сесията в Ню Йорк.

Липса

Пазарните анализатори, които в „Пари“ потърси за коментар, не бяха толкова притеснени от понижени-

ето на Sofix, колкото от тоталната липса на интерес от инвеститорите и ниската ликвидност. „С липсата на търговия се свързват страховете на инвеститорите или поне на тези, чието поведение определя състоянието и ценовите движения на пазара“, коментира

Коментар

Слабо предлагане дори и при големите дружества

Това, което оказва най-голям натиск и сваля цените, са малкото на брой индивидуални инвеститори, които продават авоарите си и изтеглят средства. С малки изключения липсва предлагане дори и при голе-

мите дружества. Слабо предлагане не е от вчера, а е от доста време. Ако има притеснения сред инвеститорите, те се виждат при големи разпродажби, на каквито станахме свидетели през 2008 г. Сега такива

разпродажби няма. Основният фактор, който движеше пазара през първото полугодие, е икономическата криза. Тя се изразява в необходимостта на физически и юридически лица от

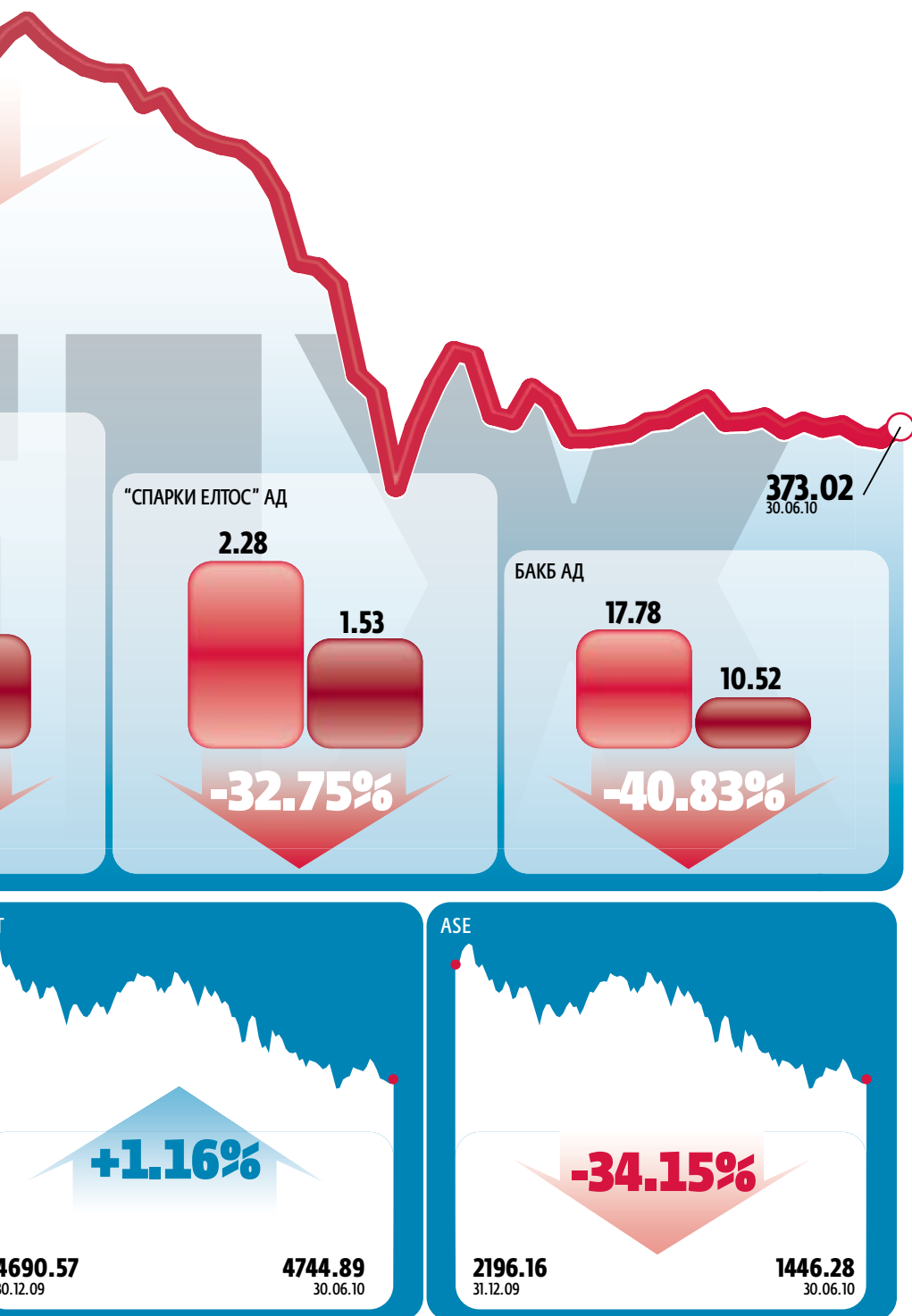
парични потоци и свеж ресурс за всякакви нужди. Инвеститорите продават само защото се нуждаят от пари. Нищо друго нямаше влияние - нито от отчети, нито от новини за публичните компании.

Не виждам нещо, което може да промени ситуацията на фондовата ни борса през втората половина на годината. Дори и да се появи търсене на големи обеми, няма кой да продава.

Цветослав Цачев,
„Елана Трейдинг“

2010 г. в червено

Графика: Вихър Ласков

Константин Абрашев от „БенчМарк Асет Мениджмънт“.

Според Цветослав Цачев от „Елана Трейдинг“ липсата на предлагане на големи пакети, дори и да се намерят купувачи, е с основна тежест при движението на пазара.

Възможен изход

Откакто се заговори за намеренията на държавата да листне на БФБ миноритарни дялове от собствените си предприятия, погледите на инвестиционната общност са насочени именно към тези пакети. Според про-

фесионалните инвеститори това може да е катализаторът, който отново да върне интереса към капиталовия ни пазар.

Атанас Христов

Материалът и изказаните мнения не са препоръка за сделки с ценни книжа

Мнения

Всеки месец носеше спад на обемите и сделките

Българската фондова борса се нуждае от институционална намеса, за да бъде рестартирана. През всеки изминал месец от началото на годината се наблюдаваше спад в изтъргуванияте обеми и броя на сключените сделки. Ниските цени парализират дребните инвеститори, а ниската ликвидност плаши институционалните инвеститори. Въртим се в омагьосан кръг, за излизането от който е възможно да помогне държавата чрез приватизация на миноритарни дялове от атрактивни държавни компании и чрез законодателни промени, така че средства от Сребърния фонд да бъдат инвестирани в ценни книжа на български компании.

Андрей Георгиев,
„Болкан Кепитъл Мениджмънт“

Много от компаниите се търгуват при нива, в които са калкулирани и най-големите страхове, като несъстоятелност и ликвидация

Инвеститорите на БФБ вече нямат страхове, те са просто апатични. Много от компаниите се търгуват при нива, в които са калкулирани и най-големите страхове, като несъстоятелност и ликвидация.

Да не забравяме, че Sofix все още се намира на 80% от върховата си стойност, а пазарите около нас възврънаха голяма част от изгубеното. Борсата в Истанбул регистрира дори нов максимум, но това се дължи на бързо възстановяващата се турска икономика. Очакванията ми са през второто полугодие да се раздвижи търговията и да станем свидетели на поскъпване, величината на което не се наемам да прогнозирам.

Липсата на търговия поражда страхове у инвеститорите

От началото на годината Sofix регистрира понижение от 12% - спад, който е напълно преодолим в оставащите месеци до края на годината. Основният проблем не е понижението, а липсата на търговия. Именно с това се свързват страховете на инвеститорите или поне на тези, чието поведение определя състоянието и ценовите движения на пазара. В момента, въпреки че глобалните пазари са крайно изнервени, на БФБ е трудно да се отвори по-голяма експозиция на тези нива. Причината е, че големите акционери не са притиснати да продават на

Константин Абрашев,
„БенчМарк Асет Мениджмънт“

Големите акционери не са притиснати да продават на текущите цени

текущите цени, освен ако действително не преценят, че перспективите пред дадена компания се влошават чувствително. Публикуваните резултати през последните тримесечия показват, че негативната тенденция се обръща.

До края на годината очаквам пазарите да преодолеят спадовете от последните месеци, подкрепени от по-добри корпоративни отчети. В България резултатите за 2010 г. и в частност на банките ще останат под натиск, но въпреки това смятам, че позитивните настроения ще се пренесат и у нас.

Приватизацията на държавните компании спира летаргията

Основният проблем на Българската фондова борса си остава ниската ликвидност. Продължаващите ниски обеми на търговия през последните две години отблъснаха инвеститорите. През изминалото шестмесечие на много от сесиите на капиталовия ни пазар нямаше сделки с някоя от двадесетте акции, включени в основния индекс Sofix. През това време на международните пазари настроенията се

Развигор Христов,
ПОД „Бъггеце“

Ниските обеми на търговия отблъснаха инвеститорите

променяха често, което въпреки ниската ликвидност оказваше известно влияние на БФБ.

Надеждите за излизане от летаргията, в която е нашият пазар, продължават да бъдат свързани с евентуалната приватизация на малкото останали държавна собственост енергийни компании, както и листването на търгуеми на БФБ индексни фондове.

Държавата е изплатила едва 34 млн. лв. на строителите

Бизнесът и представители на МРРБ ще обсъждат подобряване на схемата

Държавата е изплатила едва 34 млн. лв. на строителните фирми чрез Българската банка за развитие. „Заявките за още 4 млн. лв. се обработват и когато ги платим, ще останат още 101.5 млн. лв. за разплащане по тази схема”, съобщиха регионалният министър Росен Плевнелиев.

Затруднения

Още когато беше обявена схемата, строителните компании изразиха голямо недоволство, тъй като банката им удържа 7% такса от парите, които държавата им дължи. Това е една от причините за малката усвояемост на средствата.

„Другата причина е, че от Българската банка за развитие искат фирмата да има чисто кредитно досие, т.е. да няма изтеглен кредит, а почти всички големи компании имат банкови заеми, които са гарантирани с взе-

манията си от държавата”, обясни изпълнителният директор на Камарата на строителите в България (КСБ) Иван Бойков.

В такава патова ситуация е например „Трейс Груп Холд”, на която държавата дължи между 30 и 35 млн. лв. Следващия вторник Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, строителната камара, представителите на регионалното министерство и на банката ще обсъждат възможности за подобряване на схемата. „Ако фирмите не искат да се възползват от нея, може да чакат следващата година, за да си получат парите”, каза Плевнелиев. Той се похвали, че по споразумението между МРРБ и камарата на строителите са платени 147 млн. лв. Общо признатите задължения на различни министерства към строителите са 349 млн. лв.

Проблемни

След направени проверки обаче има и непризнати разходи. Например за укрепителни съоръжения на река Дунав в Лом. Оказало се, че министерството дължи 130 000 лв., а в дирекция „Обществени поръчки” на ведомството няма никога документ за избор на изпълнител.

„Освен дълговете на министерствата строителите имат около 150 млн. лв. несъбрани вземания от общините”, съобщиха новият председател на КСБ инж. Светослав Глосов. Според него те са основно към малки и средни фирми, като сумите са решаващи за оцеляването им.

Законови промени

Освен дълговете към строителите на срещата между браншовата организация и Росен Плевнелиев са обсъждани и промени в

► Светослав Глосов (вляво) и Росен Плевнелиев смятат, че Законът за обществените поръчки трябва да бъде променен

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Закона за обществените поръчки и борба със сивия сектор.

Различни общини имали

безумни изисквания. „За да се улесни работата, трябва да се направи типизиране на изискванията за малки и

големи обществени поръчки”, смята регионалният министър.

Красимира Янева

Пловдивско дружество с най-ниска цена за надзор на Лот 4 от „Тракия”

Разликата между най-високата и най-ниската оферта е повече от 2.5 млн. лв.

Общо 8 компании бяха допуснати от Агенция „Пътна инфраструктура” (АПИ) до конкурса за строителен надзор на Лот 4 на магистрала „Тракия”. Две обединения и една фирма бяха отстранени заради нередности с документите.

Офертата с най-ниска стой-

ност е на дружество „План инвест - Пловдивинвест Лот 4” на стойност 812 000 лв. Най-високата е близо 3.5 млн. лв. на българското сдружение „Ежис Магистрала България”.

Между най-високата и най-ниската предложена цена има повече от 30% разлика. Това означава, че възложителят ще изисква писмена аргументация от участника с най-малката предложена сума. Обяснението трябва да бъде

изготвено в рамките на три дни.

Класиране

Софийската фирма „Рутекс” се нареди на второ място с оферта от 919 998 лв. Трети е обединение „Национални транспортни оси” с предложение от близо 1 млн. лв. Консорциум с участието на „Мот Макдоналдс” предложи 1.112 млн. лв., което го нареди на четвърта позиция. След него остава офертата на дружество „Виа Тракия Лот 4” от 1.224 млн. лв. Победителят за надзора на Лот 2 „Пътинвестинженеринг” предложи да извършва услугата за близо 1.5 млн. лв. Румънският консорциум „Техник Кънсалтинг Инженеринг и Сърч Коорпорейшън” остана седми с оферта от 1 691 793 лв.

Край на състезанието

Трима участници не бяха допуснати до крайното класиране. АПИ не отвори ценовите предложения на сдруженията „АДО АД - Супервайзер ЕООД” и „Инфрам Транс Гео Гама”. Извън класирането остана и фирма „ЕПТИСА - Пи Ес Консулт”. Причините за отстраняването на участниците са несъответствия в техническите предложения с изискванията на възложителя.

Износът дърпа цените на производител нагоре

За една година промишлената продукция е поскъпнала с 9.1%

Цените на производител на вътрешния пазар през май са с 0.5% над равнището от предходния месец, съобщиха НСИ. В същото време общият индекс на цените на производител, който отчита и износа, се е повишил с 1.7% за един месец.

За месец

Увеличение на производствените цени на вътрешния пазар се наблюдава в добивната промишленост с 0.8% и в преработващата промишленост с 0.7%. При производството и разпределението на ток, топлоенергия и газ обаче е регистрирано намаление с 0.1%.

Като се отчита и износът, цените в добивната промишленост за месец са нараснали с 2.8%, в преработващата промишленост - с 1.8%, а при производството и разпределението на енергоресурси - с 1.3%.

На годишна база

С 9.1% се е увеличил общият индекс на цените на производител през май тази година в сравнение с май 2009 г., отчита статистика-

► Храните от производител са поевтинели с 1.3% през май

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

та. В преработващата промишленост увеличението за една година е 12.9%, при производството на основни метали ръстът на цените е 43.8%, на тютюневи изделия - с 22.1%, а на хартия, картон и изделия от хартия и картон - с 11.2%. За една година с 6.2% е намаляла цената при производството на дървен материал. Храните от производител са поевтинели с 1.3%.

Само за вътрешния пазар цените на производител за една година са се вдигнали с 5.8%.

Най-голямо е увеличението в добивната промишленост - 23.8%. В преработващата промишленост увеличението е с 10%. При производството и разпределението на енергия обаче за една година цените са паднали с 6%.

Мила Кисьова

► Дължината на участъка, на който победителят ще извършва строителен контрол, е 36 км, а периодът е 27 месеца

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ЕК глоби ArcelorMittal с 276 млн. EUR

► През периода 1984-2002 г. управляваната от Лакшми Митал ArcelorMittal е иницирала наг 550 срещи с конкурентите си с цел манипулиране на пазарните цени

Комисията наложи рекордно високата санкция от 518 млн. EUR на 17 производителя на стомана

Европейската комисия наложи глоба от 518 млн. EUR на 17 производителя на стомана заради обвинение, че в продължение на 18 години са участвали в картел за манипулиране на пазарната цена на метала. Общата стойност на глобата е почти 35% от сумата на всички глоби (1.49 млрд. EUR), наложени през тази година на бизнеса заради сформирани на картелни взаимоотношения. Санкцията е провокирана от инициатора на незаконната мрежа - чешкия стоманен производител ArcelorMittal. Компанията ще трябва да плати 53% от цялата глоба, след като ЕК установи, че през периода 1984-2002 г. гигантът е провел над 550 срещи със своите конкуренти с цел манипулиране

на пазарните цени.

Наказание
ArcelorMittal, който е най-големият производител на стомана в света, получи най-високия дял от санкцията заради мащаба на оперативната си дейност. Регулаторът все пак намали глобата поради оказано сътрудничество от страна на компанията с инспекторските органи. Австрийската Voestalpine събщи, че ще обжалва наложената ѝ финансова глоба от 22 млн. EUR. Санкционирани бяха и испанското подразделение на Global Steel Wire - Tycsa (54 млн. EUR), испанските Emesa, Galycas и клонът на ArcelorMittal в южната страна (40.8 млн. EUR) и италианските Ori Martin и Siderurgica Latina Martin (19.8 млн. EUR).

Пледуване за невинност
Общо 13 от компаниите пледираха за намаляване на глобите заради опасност от фалит. Три от тях получиха

съгласието на комисията, но едва след като предоставят официални документи, доказващи, че дължимата сума би причинила финансовата несъстоятелност на фирмите. Допълнително поради сътрудничество с разследващите органи 5 производителя освен ArcelorMittal получиха смекчения на крайните решения - Italcables/Antonini, Nedri, Emesa и Galycas и WDI/Pampus.

Побегител
След целия скандал имаше и печеливш - германският стоманен производител DWK/Saarstahl, който успя да избегне паричните глоби, след като доброволно напусна картела през 2002 г. и събщи на ЕК за него. Европейската комисия води стриктна политика за предотвратяването на картелни образувания. Поради това наложените глоби може да стигнат дори до 10% от годишния оборот на нарушителя, информира Associated Press.

Ford погасява 4 млрд. USD дълг

Автомобилният производител намали задълженията си до 27 млрд. USD

Американският автомобилен производител Ford Motor Co. погасява още 4 млрд. USD от натрупаните дългове. Компанията ще плати в брой 3.8 млрд. USD в попечителския фонд на синдиката United Auto Workers, който покрива здравноосигурителните разходи на пенсиониранияте служители. Други 255 млн. USD Ford ще изплати като дивиденди за преференциалните акции, чието плащане беше отложено заради

финансовите проблеми на компанията.

Остатък
Плащанията са доказателство, че плановете за реструктуриране на бизнеса работят, посочват от компанията. След изплащане на сумите дългът на автомобилния производител ще бъде намален до 27 млрд. USD. Към края на март задълженията му възлизаха на 34.3 млрд. USD, което е близо два пъти повече от тези на основните му конкуренти GM и Chrysler.

Приоритет
Ford получи 23 млрд. USD заем в разгара на кризата,

за да избегне фалит. Връщането на дълговете остава основен приоритет на мениджърите на компанията. Те успяха да я изведат на печалба в четири последователни тримесечия и увеличили продажбите във всички държави, включително на важния за автомобилния производител американски пазар.

255

► млн. USD дивиденди разпределя Ford за преференциалните си акции

Инвеститорите харесаха акциите на Tesla Motors

Съоснователят на американския производител на електрически коли Елън Мъск е спечелил поне 15 млн. USD от IPO-то

На фона на сриващите се акции на световните фондови борси книгата на американския производител на електрически коли Tesla Motors скочиха с 40.5% само през първия ден на търгуването им. Акции отвориха търговията във вторник на цена 17 USD, преминаха през върха си от 25 USD и затвориха деня на 23.89 USD. Общият брой на продадените акции достигна 11.88 млн., а стойността на първичното публично предлагане възлезе на 202 млн. USD.

Печеливш хог

Самият главен изпълнителен директор на Tesla Motors Елън Мъск е спечелил от IPO-то най-малко 15 млн. USD, изчисли Bloomberg. Мъск е продал общо 908 958 от акциите си в компанията, а след топлото приемане на фирмата от страна на инвеститорите стойността на останалия му дял скочи до 654.5 млн. USD на база последната пазарна цена от 23.89 USD на акция. Високата оценка не беше засегната от факта, че Tesla никога

не е излизала на печалба, че собственикът ѝ наскоро изтегли заеми, за да покрие недостиг на парични запаси и предстоящо дело за развод, или че производителят е продал едва 1500 автомобила, напомня Washington Post. Ентусиазмът на инвеститорите се дължи и на успешния електрически модел Roadster, който е предпочитана кола от знаменитости като Брад Пит и Джордж Клуни, обясни Bloomberg. Производителят смята да инвестира събраните от IPO-то средства в конструирането на новия си дългоочакван седан Model S.

Предприемачество

Звездата на милионера Елън Мъск изгря след продажбата на предишните две негови компании PayPal Inc. и Zip2 Corp. за общо 300 млн. USD. Според анализатори успехът на Tesla Motors се дължи най-вече на растящия интерес на пазара и

правителствата към икономичните технологии на електрическите коли. За сравнение миналата година американското министерство на енергетиката отпусна на компанията заем в размер на 465 млн. USD за разширяване на производствената база и капацитет. В замяна институцията постави условие на Мъск и останалите мениджъри на Tesla да запазят поне 65% от дела си в акциите на компанията. Мъск неколкратно е обявявал, че държи най-малкото 70 млн. USD от парите си във фирмата, припомня Bloomberg. Освен на Tesla Елън Мъск е главен изпълнителен директор и на калифорнийската компания, произвеждаща космически ракети за извеждане на сателити в Космоса, Space Exploration Technologies Inc. и на американската SolarCity Inc., която е специализиран доставчик на соларни панели.

► Гл. изп. директор на Tesla Motors Елън Мъск прогага общо 908 958 от акциите си в IPO-то на компанията

Нов иск срещу Google заради услугата AdWords

Интернет търсачката е обвинена, че злоупотребява с пазарната си позиция

До четири месеца американската компания, собственик на най-голямата интернет търсачка Google Inc., ще трябва да изясни условията по предоставяне на услугата си AdWords. Това реши френската комисия за за-

щита на конкуренцията Autorite de la Concurrence след подаден сигнал от френския търговец на GPS и смартфон техника Navx.

Обвинение

Според Navx Google е злоупотребил с монополната си позиция и неоснователно е прекратил AdWords договора на търговеца. Чрез услугата клиентите на интернет гиганта си осигуряват място сред първите резултати при търсене. AdWords има

принос за значителна част от рекламните приходи на Google на стойност 23 млрд. USD.

Основания

Френският регулатор обвинява Google, че договорните му условия не са достатъчно прозрачни. От Navx недоволстват, че договорът им е бил прекъснат поради дискриминативното отношение на интернет гиганта спрямо прилагането на AdWords услугата към устройствата, предназначени да отклоняват сигналите от скоростомери за автомобили. Затова държавната комисия нареди до четири месеца както Google Inc., така и Google Ireland да обяснят подробно условията по AdWords услугата, а до пет дни тя да бъде възстановена за Navx.

Жалбата не е първата подобна в историята на Google. Тази година компанията трябваше да отговори и на иска, подаден от производители на луксозни стоки като Louis Vuitton, твърдящи, че предоставянето на резултати по ключови думи нарушава репутацията им.

► Френската комисия за защита на конкуренцията обвини Google в липсата на прозрачност на договорните условия на AdWords

СНИМКИ BLOOMBERG

Ураганът „Алекс“ повиши цената на петрола

Цената на суровия петрол се повиши за първи път от началото на седмицата. Ураганът „Алекс“ и предварителните прогнози за запасите от петрол в САЩ бяха основните причини за постигането на дневния ръст. Поевтиняването на долара с 0.4% спрямо европейската валута до 1.2237 EUR/USD също оказва влияние върху цената.

По данни на американския петролен институт наличните количества в резерва на САЩ през миналата седмица са паднали с 3.4 млн. барела, след като за предходния период те стигнаха 365.1 млн. барела. Прогнозата на анализаторите на Bloomberg за тези количества е по-скромна и те предвиждат спад само с 1 млн. барела до 364.1 млн. барела. Официалният седмичен доклад на американското енергийно министерство ще бъде изнесен днес. Според Ханс Локър, анализатор в Raiffeisen Zentralbank Oesterreich във Виена, дори и само данните на Bloomberg да се окажат верни, това ще означава сигурен ръст на цената през оставащите дни до края на седмицата.

От енергийното министерство на САЩ обявиха, че ураганът „Алекс“ е принудил петролните компании да евакуират 28 нефтени платформи и други три

► Ураганът „Алекс“ успя да затвори 25% от нефтените платформи в Мексиканския залив

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

„На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за август поскъпнаха с 0.14% до 76.12 USD/б

съоръжения, което е около 25% от добивния капацитет в Мексиканския залив. Добивът на природен газ също е намален с 9%. В момента 43% от действащите рафинерии на САЩ се намират в този регион. По данни на собствениците на платформите 396 хил. барела петрол са останали неизнесени от платформите, както и 17 млн. куб. метра природен газ.

В допълнение на това дойдоха и данни за износа на страните членки в петролния картел (ОПЕК).

Според Bloomberg в края на юни експортът на ОПЕК е намалял с близо 157 хил. барела дневно, или 0.5%, до 29.23 млн. барела. Независимо от по-слабия износ дневното количество, продавано извън граница, е с 2.02 млн. барела повече от определените експортни квоти.

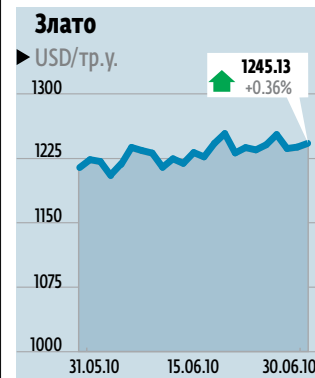
На борсата в Ню Йорк фючърсите на суровия петрол за август поскъпнаха с 0.14% до 76.12 USD/б. При сорта Брент поскъпването стигна 0.03% и се котираше за 75.46 USD/б.

Индекс на геня

1.96

► процента се понижи японският индекс Nikkei 225 и достигна 9382.64 пункта

„По време на борсовата сесия в сряда измерителят загуби 200 пункта от стойността си. Притесненията около дълговата криза в Европа е основната причина за поредния срив

„Цената на златото отбеляза повишение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1245.13 USD/тр.у. Основната причина за това беше доларът, който загуби нови 0.2%

Стока на геня

2.21

► процента загуби никелът по време на вчерашната борсова сесия и достигна 19 430 USD/m

„Цената на цветния метал се нареди сред най-губещите на пазара, като елиминира 420 USD от стойността си. Слабият интерес на инвеститорите се запази и това задържа цената на ниски нива

Фондовите пазари в Азия се сринаха

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

„MSCI Asia Pacific се понижи с 1.1% до 112.73 пункта, което е най-ниското му ниво от 11 юни насам

Фондовите борси в Азия отново се обляха в червено. Периодът април - юни се превърна в най-тежкото тримесечие от края на 2008 г. насам. Един от най-лошо представилите се фондови пазари от началото на годината е китайският, като за този период единствено гръцките акции са се представили по-зле. Анализаторите обясняват лошото представяне на азиатските борси с дълговата криза в Европа и с постоянните спекулации около различни фискални мерки, които най-многолюдната държава прилага, за да обуздае бурния си икономически ръст, водещ до висока инфлация.

► Токийският индекс ToPIX загуби 1.26% от стойността си до 841.42 пункта

СНИМКИ BLOOMBERG

Най-големият индекс в страната Shanghai Composite загуби 27% от началото на годината и от 3243.76 пункта се срина до сегашните 2398.37 пункта. Едно от най-лошите представяния на индекса беше във вторник, когато той спадна с 4.27%, губейки 110 пункта. Притесненията около евентуален провал при осъществяването на най-голямото първично публично предлагане (IPO) на Agricultural Bank of China на стойност 23.2

млрд. USD беше причината за големия спад тогава. Вчера стана ясно, че пускането е осъществено, но това не помогна особено на индекса. MSCI Asia Pacific се понижи с 1.1% до 112.73 пункта, което е най-ниското му ниво от 11 юни насам. За тримесечието измерителят се е смъкнал с почти 10%, което не се е случвало от последните три месеца на 2008 г. насам. Лошо се представиха и двата основни японски индекса. Индексът на

сините чипове Nikkei 225 се срина с 1.96% до 9382.64 пункта. Сред най-губещите акции бяха тези на високотехнологичните компании, финансовите институции и компаниите в сферата на услугите.

Токийският индекс ToPIX загуби 1.26% от стойността си до 841.42 пункта, а най-слабо засегнат беше хонконгският Hang Seng със спад от 0.59% до 20128.09 пункта.

Инфлацията в еврозоната забавя ход

Потребителските цени в еврозоната забавят своя ръст през юни, показват експресните данни на Евростат, публикувани днес. Според официалната статистическа агенция на ЕС на годишна база животът в еврозоната е поскъпнал с 1.4% през юни. Това е забавяне спрямо нивото от 1.6%, отчетено месец порано, и е с 0.1% по-ниско спрямо предварителните очаквания.

По-ниският темп на поскъпване на живота идва след забавяне на инфлацията в Германия от 1.2% през май до 0.9% през юни. В Испания пък забавянето е от 1.8 до 1.5%. Окончателните и пълни данни за индекса на потребителските цени в еврозоната се очакват на 16 юни. Лошите данни за потребителското доверие в САЩ от вторник и данните за заетостта от ADP само допълниха мечите настроения от изми-

Калин Йорданов,
„Карол“

„Към американския долар еврото се разменяше при нива 1.2270

налия ден. Данните пока- заха, че новите назначения през юни са по-малко от очакваното, а показателят за потребителското доверие се понижи с 9.8 пункта до 52.9 пункта.

Освен срещу щатския долар и японската йена единната валута бе подложена на нова серия от разпродажби спрямо швейцарския франк. Вчера двойката EUR/CHF записа ново историческо дъно при 1.3165. Към американския долар еврото се разменяше при нива 1.2270, а спрямо британския паунд се котираше за 0.8180 EUR/GBP.

Технологиите са сред горещите сектори за М&А

Възстановяването на сливанията и придобиванията може и да не се случи до края на 2010 г.

Възстановяването на ръста на сливанията и придобиванията (М&А) през 2010 г. може и да не настъпи, след като сключените сделки през първата половина на годината отчетоха спад. Най-големите очаквани придобивания се провалиха, а фондовите пазари изтриха печалбите за годината.

Второто тримесечие беше белязано от разпадането през март на сделката на лондонската Prudential Plc за закупуване на клон на AIA, American International Group Inc. за 35.5 млрд. USD. Резултатът е спад с 2% на световните придобивания до 872.9 млрд. USD спрямо 891.7 млрд. USD през първата половина на 2009 г., показват данни на Bloomberg. През първото тримесечие на тази година беше отчетено 5% увеличение.

Прегназливост

“Набраната инерция започва да отслабва, стратегическите купувачи остават предпазливи, докато не се забележи по-голяма стабилност на кредитните и капиталовите пазари”, коментира Джеф Капльн, директор на отдела по придобивания и сливания в Bank of America.

Акциите по света отчетоха най-големите загуби през второто тримесечие, след като биковите завзеха пазарите през миналата година. Това накара много компании да се запасяват

37%

▶ по-малко сливания и придобивания бяха реализирани през 2009 г.

5%

▶ повече сделки по сливания и придобивания бяха отчетени през първото тримесечие

▶ **От началото на годината Goldman Sachs Group е консултирал най-много сделки по сливания и придобивания на стойност 168.8 млрд. USD**

СНИМКИ BLOOMBERG

с пари в брой и така юни стана месецът с най-малко сделки от юли 2009 г.

Икономистите очакват сливанията и придобиванията през останалите месеци на 2010 г. да засегнат най-вече сферите на техно-

логиите, финансовите услуги и природните ресурси. Планираната продажба на активи на BP Plc за поне 10 млрд. USD ще увеличи обема на осъществените сделки. Очакваната продажба е начин компанията да събере

средства за почистването на нефтения разлив в Мексиканския залив и за посрещане на съдебните разходи, свързани с разлива.

Още презивкателства

В тази неясна ситуация е още по-голямо предизвикателство да предприемеш сериозни сливания и придобивания, коментира Брет Олшър от същия отдел към Deutsche Bank. Новините обаче не са само лоши. Просто още не сме видели устойчивия растеж нагоре, който някои хора предвиждаха от началото на тази година, допълни той.

От съответния отдел на Morgan Stanley коментираха, че няма да има промяна в нивата на сделките спрямо миналата година, когато обемът намалю с 37% до 1.75 трлн. USD.

Първенци

Morgan Stanley беше консултант на денвърската Qwest Communications International Inc. по придобиването ѝ от CenturyTel Inc. за 10.5 млрд. USD през април, което е втората по големина сделка за тази година. Компанията посредничи и на Continental Airlines Inc. за сливането с

United Airlines през май на стойност 3 млрд. USD.

Базираната в Ню Йорк компания Morgan Stanley се класира трета между финансовите консултанти със сделки за 145.3 млрд. USD от началото на годината досега, показват данни на Bloomberg. Списъкът се оглавява от Goldman Sachs Group Inc. със сделки за 168.8 млрд. USD, следвана от Credit Suisse Group в Цюрих.

Промени

Предложението през юни на притежаваната от Рупърт Мърдок News Corp. за закупуване на 61% от British Sky Broadcasting Plc за 11.6 млрд. USD е типът

сделки, които bankerите очакват да се случат през тази година. Според анализаторите има по-голяма вероятност от такъв тип транзакции, отколкото от сделки, при които компанията инвестира в дейности, различни от основния им бизнес.

Дълговата криза в Европа и волатилността на световните пазари направиха рисковите активи не толкова привлекателни през първата половина на годината и оскъпиха финансирането на нови сделки. Ето защо изкупуването на дружества със заемни средства стана по-трудно в тази обстановка, но условията са добри за по-малки сделки.

Средства Нагрупване на пари в брой

▶ Средното нагрупване на средства на 428-те нефинансови компании в широката индекс S&P 500 се е увеличило с 20% през първите три месеца на годината, посочва Bloomberg.
▶ Европейските компании като Nestle също събират пари в брой и може да прибягнат до придобиване,

веднага щом се появи възможност.

▶ Nestle, която е най-голямата европейска компания по пазарна стойност, ще получи 28.1 млрд. USD от Novartis за своя мажоритарен дял в Alcon Inc.
▶ Сумата ще е достатъчна за придобиването на който и да е конкурент на Nestle в сферата на храните и безалкохолните напитки, с изключение на шестте най-големи в бранша.

▶ **Bankerите очакват през тази година сделки между компании от един и същ сектор като предложението през юни на Рупърт Мърдок за закупуване на 61% от British Sky Broadcasting Plc за 11.6 млрд. USD**

Интервю Н.Пр. Марк Михилсен, посланик на Кралство Белгия в България

Борбата с кризата продължава да е приоритет номер едно за ЕС

Белгийските компании, които вече са в България, разширяват присъствието си, не се оттеглят

► **Ваше Превъзходителство, кои ще са приоритетите на Белгия по време на председателството на ЕС, което поемате от началото на юли?**

- Пет са основните направления в приоритетите на белгийското председателство на ЕС. На първо място е всичко, което се отнася до икономическата криза и стратегията за излизане от нея. Това включва краткосрочни мерки за реакция в конкретни случаи, като например наблюдение на кризата в Гърция, и мерки в средносрочен и краткосрочен план. Като казвам това, мисля за работната група, председателствана от Херман ван Ромпой, която трябва да вземе мерки за по-строга бюджетна дисциплина, и за стратегията "Европа 2020" за растеж и заетост.

На второ място е социалното измерение. Белгия иска да засили социалната защита в рамките на ЕС. На трето място е клъстерът климат и енергетика. Голямо предизвикателство ще бъде успешното приключване на конференцията в Канкун през декември 2010 г. относно намаляване нивата на CO2 в международен план. Миналата година на конференцията в Копенхаген ЕС бе доста изолиран.

Четвърто, това е Стокхолмската програма в областта на правосъдието и вътрешните работи. Става въпрос за законодателни инициативи, които след време да доведат до доближаване до европейското законодателство в различни области като миграция, трафик на хора или борба с организираната престъпност.

Пето, това е разширяването. То е сложен и индивидуализиран процес въз основа на заслугите на всяка страна, която има европейска перспектива. Белгия ще председателства съвета по общи въпроси, който се занимава с разширяването.

Последен приоритет е изпълнението на Лисабонския договор. Надяваме се, че по време на нашето председателство ще бъде взето решение за действителното създаване на Европейска служба за външни отношения.

► **Кои от мерките, приети по време на испанското председателство, ще продължите?**

- Основните насоки, които изброих, са в известна сте-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

пен продължение на работата на испанските колеги и преди тях на шведските колеги. Шест месеца е кратък период. Затова е необходимо добро сътрудничество между председателствата и добра обща подготовка. Тази реалност беше призната от Лисабонския договор с формулировката "Тройка".

Отсега нататък председателствата ще се подготвят съвместно от групи от трите страни.

► **Какво е бъдещето на егунната европейска валута? Дали и кога тя може да бъде приета и от България?**

- Въвеждането на еврото беше историческо решение. То създаде една парична зона, която може да съперничи с доларовата. Гръцката криза постави еврото под натиск. В бъдеще обаче ние ще вървим към една по-строга бюджетна дисциплина, а не назад към миналото, когато всяка страна имаше своя собствена парична единица с всичките неудобства, които произтичат от това за свободното движение и международната търговия. С две думи, еврото е тук и ще остане.

Що се отнася до България, ясно е, че еврото ще

бъде въведено един ден. Най-бързият път, за да се случи това, е създаване на благоприятна среда в страната за нов подем на икономическия растеж. Ръстът на икономиката е най-добрият начин за постигане на балансиран бюджет на държавата.

► **Как гледате на иеята Гърция да излезе от еврозоната?**

- Преди тридесет години, когато някоя страна имаше лоши икономически показатели, девалвацията на парите бе средство за подобряване на положението. За да бъдат успешни, тези девалвации ставаха винаги изненадващо. Тъй като Гърция няма своя собствена парична единица, ми е трудно да видя как ще стане това ненадейно излизане от еврозоната и не виждам в това благоприятен ефект.

► **Погрепнете ли разширяването на Европейския съюз?**

- Ясно е, че един ден Европа на 27-те ще се разшири. Разширяването обаче е процес, който протича на различни етапи, в които напредъкът зависи от успехите на всяка отделна държава. Подготовката за

ЕС означава да се приеме европейското законодателство (acquis europeen) и за всеки нов кандидат работата ще бъде все повече и повече, защото самото строителство на Европа е работа, която непрекъснато се увеличава.

► **Какви са препоръките на белгийските компании за подобряване условията за бизнес с България?**

- Доколкото мога да преценя, съществуват още много административни формалности, които са безсмислени и които безпричинно усложняват живота на бизнесмените. Едно от първите условия е да има по-малко бюрократични пречки. Ясни правила, които да не може да бъдат тълкувани отново и отново, е второто условие. Има много компании, които правят инвестиции на базата на фискални условия, които смятат за точно определени и чието тълкуване се променя по-късно. Това е катастрофално за бизнес плана на инвеститора и не допринася за популярността на България в очите на мениджърите на компании, които имат такъв опит.

► **Има ли белгийски компании, които проявяват**

интерес към усвояването на еврофондовете? Каква е оценката ви на процеса?

- Вярвам силно в ЕС и неговите ценности. Ето защо се надявам, че България ще усвои най-добре и максимално добре европейските фондове. Става въпрос за огромна сума, която в период на криза и във време, когато преките чуждестранни инвестиции намаляват, е отлична компенсация за стимулиране на икономиката, за модернизация на държавата и за повишаване на жизнения стандарт на хората. Основната цел на всичко това е да се доближи жизненото ниво на българските граждани до средното в ЕС. Доколкото знам, няма белгийски фирми, които работят по програми, свързани с европейските фондове.

Приоритетите на белгийското председателство

- 1 Икономическата криза
- 2 Социална защита
- 3 Енергетика и климат
- 4 Сближаване на законодателството
- 5 Разширяване на ЕС

” В България съществуват още много административни формалности, които са безсмислени и безпричинно усложняват живота на бизнесмените

Визитка

- Н.Пр. Марк Михилсен е роден през 1959 г.
- Той има докторска степен по политически науки, магистърски степени по право и международни и административни науки, бакалавърска по философия.
- В началото на кариерата си работи в Министерството на външните работи на Белгия, а впоследствие като аташе в представителството на Белгия в НАТО.
- Работил е и в Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.
- Бил е на дипломатическа служба в Дъблин и Москва.
- От септември 2008 г. е посланик в България, като отговаря и за Македония, Албания и Косово.

► **Можем ли да очакваме нови белгийски компании в България или оттегляне на инвестициите на други, които вече пристъпват мук?**

- Виждам, че белгийските компании, които вече са активни във вашата страна, разширяват присъствието си. Големи инвеститори като Kamenitza-Starbev или Solvay-Sodi продължават да инвестират дори по време на криза. Неотдавна пристъпвах на откриване на нова инвестиция на стойност 150 млн. лв. в Solvay. Установих, че Televis ще инвестира в нова производствена мощност и че Univeg строи депо, което удвоява капацитета на фирмата. Не виждам да има белгийски предприятия, които да свиват присъствието си тук.

Дарина Черкезова

Овце, които носят мляко, месо и евросубсидии

Едни и същи животни се регистрират за добив ту на мляко, ту на месо. Според експертите - заради евросубсидии

Нели Димитрова има овцеферма в с. Зимница, община Мъглиж, област Стара Загора. Преди три години тя има около 25 животни и работи в обект под наем. Днес вече има собствена ферма, а броят на животните ѝ е около 260. Как успява да постигне това ли? С няколко кредита, европейски субсидии и с помощта на приятеля си Радомир Радев.

Евросубсидии за млади фермери

“През 2007 г. се заговори за европейските фондове и я насочих да кандидатства”, разказва Радев. Започнатото като на шега завършва с одобрен проект по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) по Мярка 112 “Създаване на стопанства на млади фермери”. Фермерката получава субсидия от 25 хил. EUR. Още през 2008 г. получава половината от сумата. “Използвахме я за купуване на нови животни, фуражи и за покриване на вече изтеглени заеми”, разказва Радев.

Има пари, няма пари

Парите обаче свършват бързо. През 2009 г. се налага да се тегли нов заем за 40 хил. лв. Именно тогава младата фермерка купува двете овцеферми, които държи под наем. Дотук добре, но до получаването на втория и окончателен транш от евросубсидиите от 12 500 EUR трябва да изтекат още три години. Междувременно всеки месец фермерката плаща лихви от около 400 лв. Финансовото състояние на предприемачката се оказва немного стабилно. Приходите ѝ са основно от продажбата на агента.

Цената е само за по около 100 лв. на глава. Продава и мляко, но малко и недостатъчно.

Идея - нови субсидии

Тогава предприемачите решават, че може би могат да получат нови субсидии. От Държавен фонд “Земеделие” (ДФЗ) обявяват, че правителството отпуска 20 млн. лв. държавна помощ за млечни ферми. За държавна помощ може да кандидатстват само фермери, които са във финансови затруднения заради кризата след 1 юли 2008 г. Фермата на Нели Димитрова е перфектният кандидат. С изключение на една подробност - може да кандидатстват млечни, а не месодайни овце. Животните в нейната ферма от 2009 г. са пререгистрирани като месодайни, и то по настояване на собственика. Щом веднъж е направена смяна на статута на животните, дали няма да се получи още веднъж? И фермерите опитват.

Кое е първо - млякото или месото

Справка от Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС) показва, че действително до декември 2009 г. фермата е била с млечно направление. В края на миналата година обаче по настояване на собствениците то е сменено на месо. През юни 2010 г. обаче те подават искане за смяна на направлението от месо на млечно. При молбата за втората промяна случаят е поверен на Регионалната ветеринарномедицинска служба в Стара Загора. Становището им е, че промяната на статута не отговаря на законодател-

► Нели Димитрова отглежда около 260 овце във ферма в старозагорското с. Зимница

ните изисквания. Издаден е и протокол, в който това е отразено.

Фермерите обаче настояват, че истината е някъде по средата и че всъщност овцете им се използват за добив и на мляко, и на месо. “Ние доим овцете, докато се пресушат. Част от млякото - около 5-6 л, пак даваме на агнетата, но друга част про-

даваме”, обяснява Радев.

Истината е по средата

Според фермерите не е логично след първото им подадено искане за смяна на статута на животните ветеринарните служби да се съгласяват толкова лесно на промяната. “Защо първо са ги регистрирали като

млекодайни, а след това като месодайни. Месодайни овце няма в България”, казва Радев. Според него в последния документ е отразено, че предназначението на животните е смесено и това е основание пак да кандидатстват за млечни субсидии.

“Не е допустимо да се сменя предназначението на животните. Според мен това не е законосъобразно и не би трябвало да се случва. Има съмнения за измама. Не знам по какви съображения това е допуснато”, коментира за в. “Пари” д-р Йордан Войнов, генерален директор на НВМС. Писмената справка от ведомството е категорична, че овцете не се доят, а се използват “за получаване на агнета с цел добив на месо” (вж. карето).

Според експертите от НВМС смесеното предназначение се определя на база произхода на животните и няма нищо общо с целта, с която се използват.

За едни европари повече

Причината да се търси

смяна на статута на животните са евросубсидиите, категорични са експертите, до които се допитахме. “Може би на експертите от ДФЗ трябва да светне някаква лампа, че честата смяна на предназначението на животните всъщност е някаква форма на измама”, казва Войнов.

От фонда коментираха, че това действително трябва да се приеме като някаква аларма.

От друга страна обаче, няма законово или друго ограничение за смяната на статута на животните, така че фермерите да се възползват от актуалните варианти да получат субсидии за стопанството си.

Дали зад цялата история действително има основания за съмнения в измама, ще проличи на финала - при изплащането на субсидиите, които в крайна сметка може да не бъдат изплатени.

Или пък фермерите да успеят да убедят експертите, че овцете им са за мляко и европари, а не само за месо.

Дарина Черкезова

Експертите Овцефермата е за месо

► Овцефермата притежава Удостоверение за регистрация на животновъден обект от 26 март 2008 г. По време на кампанията за регистрация на земеделските производители през февруари 2009 г. е издадена справка на собственика на обекта за млечни овце.

► През декември 2009 г. собственикът на обекта декларира желание за промяна на направлението от млечно в месо с Декларация до участъковия лекар, в която е записано,

че “всички овце в стадото са с месодайно предназначение”. Актуализацията на статута на животните е извършена незабавно, тъй като обектът отговаря на условията за отглеждане на животни с месодайно предназначение. Вследствие на това през януари и през май 2010 г. на собственика на обекта е издадена Справка за земеделски производител за 257 броя месодайни овце.

► През юни 2010 г. собственикът на обекта изяснява желание за промяна на предназначението на овцете в обекта от месо в млечно направление. Случаят беше раз-

гледан от комисия от Регионалната ветеринарномедицинска служба - Стара Загора, в която участваха ветеринарни специалисти и юристи. Според тяхното становище промяна на статута в тази посока не е законосъобразна, тъй като обектът не покрива изискванията, въведени с изменението на Наредба №44/24.06.2006 г., изменена, ДВ, бр. 48 от 23 май 2008 г., с което е променен чл. 10, т. 4 - при добив на мляко обектът да разполага с помещение за измиване, дезинфекция и съхранение на млякото до предаването му за преработка. С протокол от

10 юни 2010 г. комисия в състав от четирима специалисти - гвама ветеринарни лекари и гвама специалисти по генетика, развъждане, репродукция, технологии в овцевъдството, констатира, че в овцефермата не се води племенна работа, поради което не може да се определи процентното участие на отделните породи. Не членува в асоциацията на овцевъдите. Овцете се ползват за получаване и отглеждане на агнета, които се предават на изкупвачи на месо. Овцете не се доят, което показва, че се използват за получаване на агнета с цел добив на месо.

Парите от JEREMIE стигат до бизнеса до края на годината

През юли стартира изборът на мениджър за първия фонд с капитал от 30 млн. EUR

Стартиращи фирми ще бъдат първите, които ще може да се възползват от дяловото финансиране чрез инициативата JEREMIE, част от Оперативна програма "Конкурентоспособност" (ОПК). Фондът, предназначен за тях, ще разполага с 30 млн. EUR и ще е първият от общо три, които трябва да започнат да функционират до края на годината.

Инфо за фондовете

"Предвижда се още до края на юли да стартира набирането на предложения за мениджъри на фонда за дялово инвестиране в стартиращи предприятия", коментира за в. "Пари" Жулиета Хубенова, съветник "Европейски програми и проекти" в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). Според нея ще има интерес от страна на фонд мениджъри и ако има добри кандидатури, е възможно да бъдат избрани повече от един. Те ще трябва да осигурят съфинансиране за работата на фонда в размер на 9 млн. EUR, а останалите 21 млн. EUR ще се осигурят от инициативата JEREMIE.

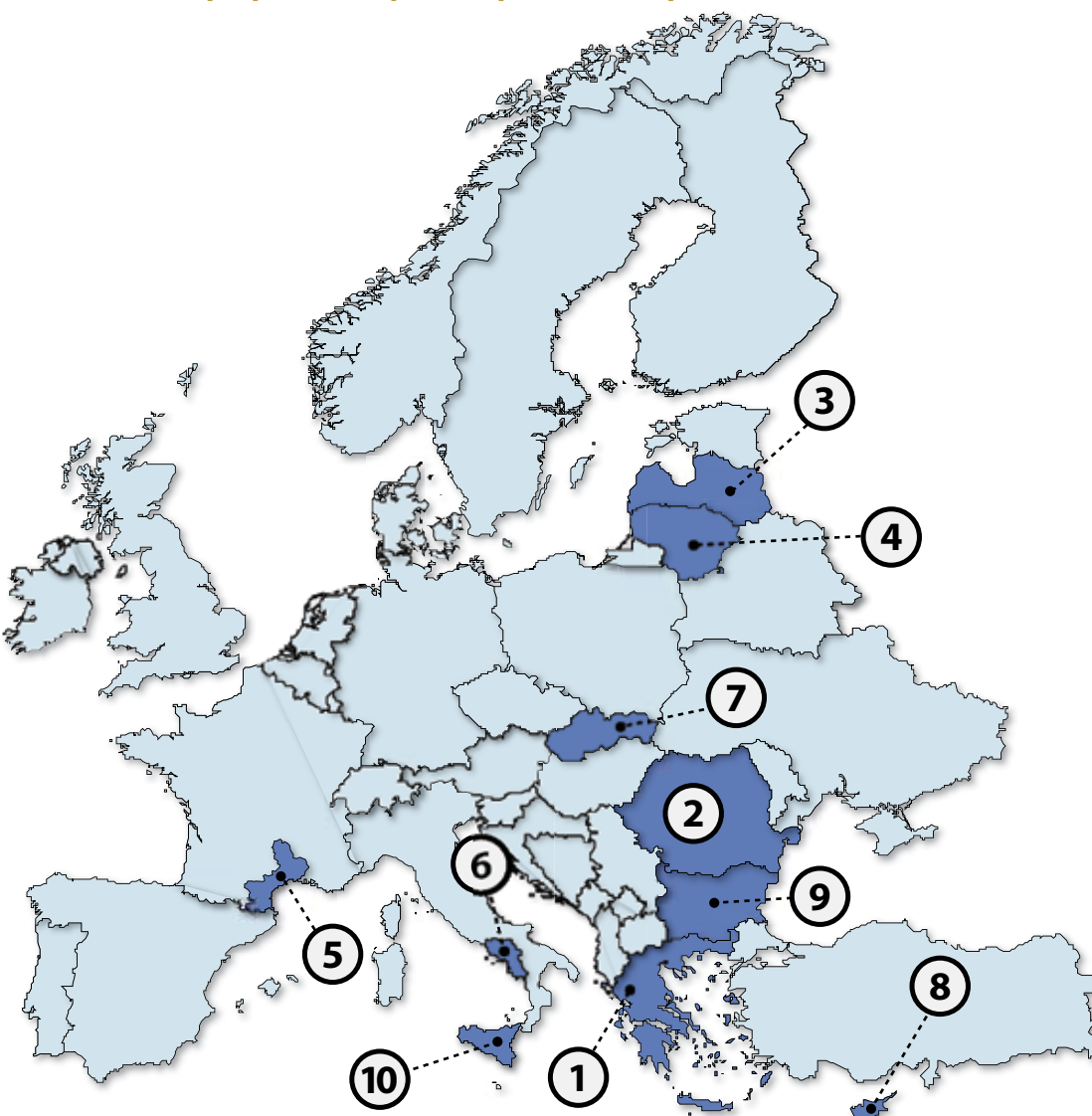
Инфо за предприемачите

Фондовете ще получат около два месеца, за да подадат документите си. Оценка и крайният избор на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), който отговаря за общата сума от 199 млн. EUR по инициативата JEREMIE, ще трябва да бъдат ясни до три месеца по-късно. Така в най-добрия случай едва в края на годината или началото на следващата бизнесът ще може също да се обърне към избраните фондове посредници.

Междувременно

До края на годината чрез инициативата JEREMIE ще стартират още два фонда - за малки компании в напреднала фаза на развитие, както и мецанин фонд. Кри-

Подписани споразумения за финансиране по „Джереми“

- ① Гърция – 100 млн. EUR
- ② Румъния – 100 млн. EUR
- ③ Латвия – 91.5 млн. EUR
- ④ Литва – до 290 млн. EUR
- ⑤ Лангедок-Русийон (Франция) – 30 млн. EUR
- ⑥ Кампания (Италия) – 90 млн. EUR
- ⑦ Словакия – 100 млн. EUR
- ⑧ Кипър – 20 млн. EUR
- ⑨ България – 200 млн. EUR
- ⑩ Сицилия (Италия) – 60 млн. EUR

Графика: Гриша Струндже

териите за избор на техните фонд мениджъри тепърва ще се разработват. Фондът за малки компании в напреднало развитие, които имат нужда от собствен капитал, ще разполага с капитал от 60 млн. EUR. От тях половината ще се осигурят от JEREMIE, а другата от външни инвеститори. Мецанин фондът ще работи както като фонд за дялово финансиране, така и като заеман инструмент. Капиталът му ще е от 60 млн. EUR и отново половината ще се осигурят от JEREMIE, а останалата ще бъде за сметка на външни инвеститори.

Плюс/минус

Стартът на инициативата би трябвало да окаже положително влияние върху икономиката. Ще се развие

сегментът дялово инвестиране, особено за малки и средни предприятия, което почти не е застъпено в България. Фирмите ще получат свеж капитал и достъп до банкови продукти по време на криза. От друга страна обаче, стартът на инициативата се забави с три години, а за началото на функционирането на подобрения й вариант мина почти една година. Междувременно бенефициентите вече имат негативно отношение към ОПК и не вярват на срокове и обещания. Отделно фондовете посредници може и да не проявят интерес, тъй като няма да им бъде лесно да си осигурят нужния капитал за самоучастие, особено когато става въпрос за съфинансиране от 50%.

Дарина Черкезова

Идеята Какво е JEREMIE

► Инициативата JEREMIE (Joint European Resources for Small and Medium Enterprises, или Обединени европейски ресурси за подкрепа на малки и средни предприятия) е разработена от Европейската комисия и Европейския инвестиционен фонд, който е част от групата на Европейската инвестиционна банка.

► Идеята е представена за пръв път на 11 октомври 2005 г. от тогавашния комисар Данута Хубнер.

► Целта на инициативата е да се подобри достъ-

път на малките и средните предприятия (МСП) до източници на финансиране.

► JEREMIE обаче не работи директно с МСП, а чрез фондове посредници, чрез които фирмите може да получат достъп до гаранции, микрокредити, рисков капитал, бизнес ангели и др.

► За прилагането на инициативата първо се създава холдингов фонд или фонд на фондовете, който може да се управлява от ЕИФ (както ще бъде в България) или от други финансови институции (например в Словакия), или от държавата (например в Унгария).

► Холдинговият фонд избира финансовите

посредници, чрез които МСП да получат средствата.

► По инициативата JEREMIE за България са предвидени 199 млн. EUR, от които 85% са от европейските структурни фондове, а 15%, или 30 млн. EUR, се осигуряват от държавния бюджет.

► Холдинговият фонд е револвиращ, т.е. той получава обратно от финансовите посредници средства, които се използват за по-нататъшни инвестиции в сектора на МСП.

► Парите от фонда може да се използват до 2015 г., след което държавата ще поеме управлението на средствата и собствеността на холдинга.

Парите

Как се разпределят

- Фонд 1 - за стартиращи компании (venture capital) с капитал от 30 млн. EUR. Избраните фонд мениджъри трябва да осигурят 9 млн. EUR.
- Фонд 2 - за малки компании в напреднало развитие (growth equity) с капитал от 60 млн. EUR. Избраните фонд мениджъри трябва да осигурят 30 млн. EUR.
- Фонд 3 - смесен инструмент между дялови инвестиции и заеми (mezzanine) с капитал от 60 млн. EUR. Избраните фонд мениджъри трябва да осигурят 30 млн. EUR.
- Кредитни гаранции - 74 млн. EUR.
- Допълнителни дългови и капиталови инструменти - 44 млн. EUR.

Какво се случи досега

Инициативата тръгва с 3 години закъснение

21 юни 2007 г.

► Министърът на икономиката и енергетиката в оставка Румен Овчаров и заместник-ръководителят на инициативата JEREMIE в Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) Хюберт Котони подписват Меморандум за разбирателство. Този документ има за цел да подготви подписването

на окончателния официален договор с ЕИФ (финансово споразумение), с което да се стартира и създаването на холдингов фонд.

27 май 2009 г.

► Министърът на икономиката и енергетиката Петър Димитров и главният изпълнителен директор на Европейския инвес-

тиционен фонд Ричард Пели подписват рамково и финансово споразумение за изпълнение на инициативата JEREMIE.

21 април 2010 г.

► Рамковото и финансовото споразумение между правителството на България и ЕИФ за прилагане на инициативата JEREMIE е изменено

и допълнено. Поставя се акцент на капиталовите за сметка на заемните продукти.

29 юни 2010 г.

► Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) извършва плащане към ЕИФ в размер на 199 млн. EUR за учредяването на холдингов фонд.

БИЗНЕС ТЕХНОЛОГИИ

Редактор:
Христо Ласков
hlaskov@pari.bg
tel. 4395-865

Реклама:
Цветелина Димитрова
tzdimitrova@pari.bg
tel. 4395-849

Регулация

Цените за терминиране падат от днес

С нови такси за терминиране на трафика между телекомуникационните оператори започва месец юли. Намалението на таксите ще се отрази и на крайните клиентски цени. От "М-Тел" обявиха, че цените за

терминиране са с 67.5% по-ниски от днес. С 13 стотинки по-малко на минута ще плащат потребителите в часовете на силен трафик, а със 7 стотинки на минута падат цените в зоната на слабия трафик, коментираха от "Виваком". Паралелно с това падат и разговорите от мобилен телефон към стационарен и обратното. Така най-ниската цена за минута

разговор между GSM и стационарен телефон на "М-Тел" става 18 ст. Обратната връзка - от фиксиран към мобилен телефон, ще струва на клиентите на "Виваком" съответно 25.8 и 21 ст. за натоварена и ненатоварена часова зона. От днес влизат в сила новите регулации на КРС, според които операторите са длъжни да намалят таксите за терминиране.

Предимства и недостатъци

Компютърната еволюция няма да спре с iPad и подобните му. Засега те

Предимства

- Бърз е и има повече изчислителна мощ
- Има много софтуер, който е разработван с години
- По-голям дисплей
- Хардуерна клавиатура

Недостатъци

- По-голям е и е неудобен за работа при определени обстоятелства
- Батерията му се "източва" по-бързо, освен ако няма допълнителна
- Липсата (в повечето случаи) на сензорен дисплей

Илюстрация: Гриша Струнджев

Имало едно време един компютър. Той бил толкова голям, че за съхранението му било необходимо цяло хале. Има-няма 50 години, същият този компютър е неизменна част от живота ни, а (слава Богу) за съхранението му вече е необходима просто средно голяма раница. Или дори нещо по-малко - може би по-голям джоб. Защото с повторния дебют на таблетите след неуспеха им в началото на десетилетието производителите дадоха ясна заявка за бъдещето на компютъра - просто един по-голям и много по-мощен смартфон, с огромен дисплей и още по-огромни функционалности. И все пак дали един таблет може да замени компютъра,

каквото го познаваме в момента? И дали въобще има място за сравнение на двата продукта?

Бизнес

От маркетингова гледна точка производителите на подобни устройства представят таблетите като липсващото звено между смартфона и компютъра. Причината е проста - все пак те не искат продажбите на обикновените им компютри да пострадат заради гръмки изявления, че това е наследникът на лаптопа например. От друга страна, те са просто прави - в момента едното не може и няма как да замени другото. Наистина таблетите са малки, удобни и леснопреносими, но имат същия

„**Таблетът е противоречиво удобен дори за въвеждане на текст заради софтуерната клавиатура на екрана**

недостатък като нетбуковете - не са особено мощни. Или поне не са особено мощни за ежедневните задачи, които понякога искат неподозирано много изчислителна мощ. Защото те не са свързани просто с писане на мейли. Що се касае до последното, таблетът е противоречиво удобен и за подобна задача заради клавиатурата на екрана.

От една страна, тя има голямо предимство, защото на практика е универсална и пред нея езикови бариери няма (все пак тя е просто софтуер). От друга обаче, клавиатурата е неудобна за писане по една проста причина - всеки един от нас е свикнал с хардуерните бутони, по които може да се ориентира дори и без да гледа дисплея. В случая гледането на дисплея е неизбежно, а липсата на допир с клавишите на клавиатурата може да се окаже странно голяма пречка. Предимствата на таблета при сърфиране в интернет обаче са много и се дължат най-вече на сензорните дисплеи, на които производителите залагат.

Навигацията с пръсти из уебстраниците е по-удобна, по-лесна и по-интуитивна. А и размерът (на дисплея) в случая казва тежката си дума - той е достатъчно голям, за да се вижда всичко отчетливо и ясно, и същевременно достатъчно малък, за да не превърне таблета в нещо голямо и неудобно за пренасяне на път. Именно това е едно от основните предимства на таблетите пред компютъра - те са леснопреносими и може да се използват в най-различни ситуации, дори и когато няма как да "разпънете" лаптопа и да боравите с клавиатурата му. Всичко при таблетите се прави върху дисплея, а какво става, ако той се

3

млн. iPad prodage Apple за по-малко от 3 месеца след гебюта на таблета в началото на април

счупи, е друг въпрос.

Софтуер

Малко по-различно е положението при софтуера. За таблетите има много - поне за iPad и предложенията, които работят с Android на Google. App Store и Marketplace разполагат със стотици хиляди програми и програмки, с които се обогатява функционалността на тези устройства. За лаптопа обаче

Развитие**Max Telecom разширява мрежата си**

WiMAX операторът Max Telecom добави Ямбол и Кърджали към мрежата си в България, съобщават от компанията. Стъпката е част от експанзията на оператора, който увеличи

и съществуващото си покритие в черноморските курорти Слънчев бряг и Несебър, както и във Велико Търново. Компанията е един от трите действащи WiMAX оператора у нас заедно с 4ever и Nexcom. В средата на април Max Telecom изку-

пи WiMAX лиценза на "М-Тел" и обяви, че се готви да увеличи скоростите на мрежата си с тази стъпка. В момента компанията покрива над 3.5 млн. души у нас, а мрежата ѝ обхваща София, Пловдив, Пазарджик, Бургас, Варна и т.н.

Цифра**535**

► хил. лаптопа Vaio ще отзове Sony от пазара заради проблеми с контрола на температурата, които може да причинят прегряване или деформация на шасито на машините

на таблета

НЕ МОГАТ ДА ИЗМЕСТЯТ ПРЕДТЕЧАТА СИ

Предимства

- Лек е
- Удобен е
- По-лесна навигация
- По-дълъг живот на батерията

Недостатъци

- По-бавен е от лаптоп
- Липсва хардуерна клавиатура (освен ако не се купи допълнително)
- По-скъп е
- Не е толкова ергономичен

разнообразието е къде-къде по-голямо. А и софтуерите, които използват на стационарните ни компютри, са достатъчно зрели - иначе казано, разработват се с години и са доста по-добри. Има и таблети, които залагат на Microsoft и нейния Windows. Те съчетават предимствата на двата свята, особено предвид, че в седмата версия на операционната система е обърнато специално внимание именно на сензорните дисплеи и работата с тях. И все пак и при тези таблети липсва процесорната мощ, характерна за един лаптоп.

Накрай

Дали таблетът ще измести или замени персоналния компютър, е въпрос,

равностоен на вечното философско питане кое е първото - кокошката или яйцето. Според Иван Павлов, маркетинг мениджър на Max Telecom, той вече няма нужда от персонален компютър за ежедневните си задачи. Или пък, когато ходи по срещи, тъй като iPad-ът му е изместил лаптопа като средство за сърфиране в интернет, търсене на информация и писане на мейли. По-голямата част от бизнеса обаче е скептично настроена към родоначалника на тази нова пазарна ниша и не смята, че той може някога да замени лаптопа.

Затова най-вероятният изход от ситуацията е, че таблетът ще допълни компютъра, освен ако произ-

водителите не решат нещо друго - а именно да направят по-големи и по-мощни таблети. Или пък да превърнат лаптопите със сензорни дисплеи в ежедневие за потребителите. Всъщност при стационарните компютри се прокрадват подобни идеи - пример са т.нар. all-in-one компютри, които разполагат с тъчскрийн дисплеи и клавиатури и мишки. Естествено за ежедневните задачи като гледане на видео, сърфиране в интернет и т.н. се разчита на най-доброто посочващо устройство в историята на човечеството - пръста. Когато се наложи да се въвежда текст обаче, на помощ идва добрата старата клавиатура.

Христо Ласков

Microsoft вече ПОДГОТВЯ НОВ Windows

Компанията залага на персонализацията в новата операционна система

По-малко от година след официалния дебют на Windows 7 в Microsoft вече тече трескава подготовка на наследника на най-успешната операционна система на компанията. Това става ясно от общо 18 конфиденциални документа на компанията, изтекли в интернет. Според тях осмата версия на операционната система ще раздели компютрите на 3 вида в зависимост от предназначението им. Очаква се следващият Windows да осигурява и много по-добра персонализация на функционалностите.

Workhorse PC

Workhorse PC се казва една от трите нови категории компютри, които ще се появяват с Windows 8. Това е на практика компютърът, който използваме днес - машина за всичко. Към него обаче ще бъде добавена функция за разпознаване лицето на потребителя, която активира опцията My PC Knows Me (Компютърът ми ме познава). Идеята е, че когато потребителят влезе в стаята, в която е компютърът, той се "събужда" и започва да работи веднага. Щом същият този потребител седне на стола пред монитора, компютърът сканира лицето му и директно влиза в профила му. След като потребителят свърши с работата си, сензорите разпознават, че той вече не е пред монитора, и изключват машината.

Таблет

Втората модификация е т.нар. Лап РС или просто таблет. Всъщност тази версия наподобява много функционалността на iPad. Лап РС разполага с акселерометър за гейминг и хоризонтално или вертикално позициониране на картината на екрана. Windows таблетът ще разпознава силата на околната светлина, сензорен интерфейс и виртуална клавиатура. Таблетната операционна система ще разполага със софтуер, наречен "разпознаване на вниманието", което липсва в iPad. Той използва вградения в таблета уебкамера,

за да разбере кога лицето на потребителя е насочено към монитора. В момента, в който собственикът на таблета отклони поглед от екрана му, всяко действие - например играене - гейминг, се паузира автоматично.

За семейството

Microsoft продължава да се надява, че компютърът ще остане в центъра на домашното забавление. Това е и предназначението на Family Hub PC. Тази модификация на операционната система позволява (например) извличането на снимка от лаптопа ви и показването ѝ на домашния телевизор. Или пък показването на запазено онлайн видео на екрана в кухнята. Всички тези функции са възможни посредством специален хъб, който ще пренасочва съдържанието от лаптопа към телевизорите например. Точно тази концепция не е кой знае колко револю-

ционна, имайки предвид, че подобна функционалност се постига и в момента посредством Windows Home Server, Windows Media Center, Xbox 360, Apple TV и т.н.

Въпреки че все още не е ясно доколко изтеклата информация е достоверна, документите показват интересен завой в развитието на Windows. Все още обаче не се знае кога точно ще се появи новата операционна система. Ако се съди по старанието на Microsoft, тя трябва да е факт в края на 2012 г.

12.5

► процента е пазарният дял на най-новата операционна система на Microsoft - Windows 7, в България

► Microsoft разделя компютрите на работни, домашни и таблети с новата си операционна система

Почитатели

8565

► са българските фенове на фейсбук страницата на "Джулай"

Инцидент

От играчка - плачка

Изгревът на юлското слънце миналата година ще се запомни не само със символиката на новото начало, но и с края на един живот. Празникът беше помрачен от трагичен инцидент, в който загина един младеж от Варна. Тогава той падна в 60-метровата пропаст на Камен бряг. След инцидента преди посрещането на юлското слънце тази година е започната инициатива по обезопасяване на брега. Това трябва да бъде направено от община Варна, а предложението е на родителите на загиналия, което цели скатът на Камен бряг да бъде обезопасен. До момента в подиската, подкрепяща инициативата, са се включили над 4000 души.

Добро утро, лято

Община Бургас организира рок концерт, на който за първи път беше показан клипът към песента July Morning

Плаж, море и изгрев. Звучи тривиално, освен ако не говорим за сутрешните лъчи на първото юлско слънце. Всяка година на 30 юни срещу 1 юли по Българското Черноморие се събират хора от цялата страна, за да посрещнат заедно слънцето. Така те смятат, че се пречистват пред него, без това да има връзка с езически или религиозни ритуали. Изживяването е уникално и няма с какво да бъде сравнено, разказват привържениците на празника. И добавят, че към него се присъединяват хора с различни интереси и ежедневие, като всеки му придава индивидуалността си. Важното е да си свободомислещ и авантюрист и да посрещнеш

изгрева на 1 юли.

Традициите се променят

Променят се и местата, на които се провежда празникът. Вече се организира не само по крайбрежието, но и в повечето големи населени места на страната. Особено популярни са бреговете на реки и всякакви водни басейни, хълмисти местности и всякакви други възвишения.

Впечатления

"Миналата година празнувах първи юли на Камен бряг и усещането съвсем не беше като това от предходната, когато се събрахме на плажа в Бургас. Тогава си беше истински празник - с

големите огънове, пещи хора по плажа, уникалното къпане по време на самия изгрев и още часове забавление след това. Останах от 23 ч до 7 ч сутринта", споделя Ева Истаткова, която от години посреща първото юлско утро. На Камен бряг, който си е традиционното място за посрещане на юлския изгрев, беше съвсем различно, казва тя. Нямаше го настроението, хората не бяха на тази вълна, беше като след война, а и самият пейзаж беше някак студен - красив, но студен. Няма къде да се изкъпеш, възмущава се Ева. Вокалистът на Judiah Неер, който има къща в района, е изпял July Morning на живо. Но цялостното усещане не беше

празнично, каза Ева. "В Бургас слушахме песента на запис, но пък имаше други жестоки концерти, хората бяха страхотни и се получи истински първи юли", обясни тя.

July Morning 2010

Тази година по време на концерт, организиран от об-

щина Бургас, за първи път беше излъчен видеоклип към едноименната песен. За да поддържат настроението на публиката до изгрева, организаторите бяха показали групите "Сънрайз", G.R.A.S., FOUR, "Саундфул" и "Мистър Вагабонд". Кен Хенсли, който е автор на хипи-химна "Джулай

морнинг", също взе участие. Купонът започна вчера вечерта с начален час 22.00, а мястото беше централният плаж на Бургас. Всички, които не искаха да бъдат част от тълпата, избраха "свой" кът на плажната ивица, където почетоха традицията.

Николема Цветкова

Традиции Само в България

► Посрещането на първото юлско слънце на брега на морето е уникална традиция, която съществува само в България от европейските страни.

► "Джулай" е празник на хипитата и започва да се отбелязва в средата на 80-те години на миналия век.
► Твърди се, че е възникнал като протест срещу комунистическата власт, изразен в символиката на едноименната песен на "Юрая Хийп" от 1971 г. July

Morning.

► Поради прекаленото посещение след промените от 1989 г. на хора, които са далеч от хипарската идея, група от "старите хипари" решават да започнат да честват "Ивнинг" (от July Evening), като се събират в с. Варвара на 30 юни.